

Gölgesiz

Hande Sarı

“İnsanın gölgesi çalınır mı hiç, olur mu öyle şey?”
Önündeki biradan büyük bir fırt aldı Rafet.
“Ne biliyim valla, adamın dediği o.”
Güneş asıldığı yerden yavaş yavaş aşağı iniyor. Deniz kırırtısız.
“Nerede çalınmış peki?”
“Halı sahada. İki gol atmış güya, biri röveşata. Uyuz oldular abi bana. Kesin karşı takımdakiler çaldı. Berber Mustafa’nın yeğenleri,” dedi.
Ya biranın ya da anlatılanların etkisiyle kafam güzelleşti. Bir kahkaha patlattım.
Rafet bozuldu. Hikayesi yeteri kadar ciddiye alınmamıştı.
Bir sigara yaktım. Dumanı yükseldi yükseldi, uzaktan geçen vapurun dumanına karıştı.
“Adem abi ne dedi peki?”
“Ne desin? Dinledi dinledi, sonra dönüp bana sessizce ‘Ya kardeşim, millet deliye hasret biz akıllıya,’ dedi. O yapar ya böyle, omuzlarını indirir indirir, kaldırır konuşurken.”
Rafet’in taklidiyle iyice keyfim yerine geldi.
“Desene karakoldan bir gün izin aldık, onda da eğlenceyi kaçırdık.”
“Öyle valla.”
Kayalıkların ilerisinde dalan karabatağa takılıyor gözümüz.
“Tutanak tuttunuz mu?”
“Tuttum. Aslında tutmazdım ama, fotoğrafı görünce...”

“Ne fotoğrafı?”
“Maç bittikten sonra bunlar toplanıp fotoğraf çekmişler. Kalenin önünde. İçlerinden biri de paylaşmış sosyal medyada. Dur bak!”
Telefonunu çıkardı cebinden. Yıllardır karısıyla gülümse-dikleri ekranda şimdi haşmetli bir aslan kükrüyor.
Onu neşelendirmek için “Şampiyon Cimbom!” diye bağırdım.
Bira şişesini benimkine vurup “Sarını, kırmızı!” diye haykırdı. Telefonunu uzattı sonra. “Al bak!”
Kan ter içinde gülümseyen altı adamla göz göze geldim. Yan yana dizilmiş formalar, kalenin önünde. Altı adam, beş gölge...
“Aman canım sen de. Güneşin açısından böyle çıkmıştır.”
Rafet ikna olmadı, alt dudağını sarkıtmasından belli. Poşetin içindeki diğer birayı açtı.
“Offf sidik gibi olmuş bu. Sidik deyince, müsaadenle papatyaları ben de bir sulayayım.”
“Tabii. Bu sıcakta kurumuşlardır zaten.”
Kuralları birlikte çiğnemenin verdiği zevkle güldük birbirimize. Rafet, yalpalayarak ağaçların arasında gözden kayboldu. Aklım fotoğrafta. Telefona yeniden baktım. Dün öğleden sonra yüklenmiş albüm. Altına şu not düşülerek: “Burhaniye PTT sahada. Goller bizden iadeli taahhütlü!” Farklı açılardan çekilmiş sekiz fotoğraf. Hepsinde zafer coşkusu var, bir tek

ortadaki adamın gölgesi yok.
Rafet pantolonunu düzelterek geri döndü. Gökyüzünü işaret etti başıyla.
“Ne güzel batıyor güneş.”
“Öyle” dedim.
Oturdu. Yerden ufak bir çakıl taşı alıp denize fırlattı.
“İti, kopuğu, gölgesizi hep bizdel!”
Dalgaya vurdum işi.
“Aman kim ne yapsın postane çalışanının gölgesini.”
Yüzünde gizemli bir ışıltı parlayıp söndü.
“Belki de çalınmamıştır. Gölgesi terk etmiştir onu.”
“Haydaa! Rafet sen de!”
“Öyle deme. Gölgenin yerine koy kendini. Hayata bak! Evden postaneye, postaneden eve, sabah akşam bu adamın peşinde dolan dur. Üstelik kazandığı da üç kuruş para. Ne restoran ne otel ne yurt dışı. Tatil desen hak getire!”
“Başkasına mı kaçtı yani?”
Şişenin dibinde kalan birayı kafasına dikti.
“Bence öyle. Terk etti, gitti.”
Midemde sevimsiz bir sancı.
“Belki döner.”
Başını önüne eğdi. Ağladı, ağlayacak.
“Sanmam, dönmez artık.”
Denizde bir kırırtı oldu, bir telaş. İkimiz de aynı tarafa baktık. Karabatak suya yeniden dalmıştı.

BU SAYIDA ÖYKÜLERİYLE

Hande Sarı, Elif Karaer, Edip Onur Ulusoy, Ceren Şahin, Gökhan Gençoğlu,
Mert Tutucu, Perihannur Bıçkı, Kübra Öznur Çelik, Efe Eğilmez, Sinan Cumart, Cihad Özsöz

Ak Gülün İç Yaprığı

Elif Karaer

“Günaydın Rikkatanımteyze,” diye seslendi Gülistan. Kadın kafasını kaldırıp yakın gözlüklerinin üzerinden Gülistan’a baktı, memnuniyetsizlikle gözlerini devirdi, okuduğu şeye geri döndü. Sanki Ümmühan yetmiyordu temizliğe, üstüne Gülistan geliyordu haftada bir. Bildiğin para israfı. Rikkat Hanım sobanın hemen arkasındaki berjer koltuğa oturmuştu her zamanki gibi, evin en sıcak yeri.

Cevat Bey öldükten sonra Rikkat Hanım günlerini Yenimahalle’nin eski evlerinden birinin ikinci katında, sobanın karşısında gazete okuyarak, makrome yaparak, eski günleri yad ederek ve asaletinden asla taviz vermeyerek geçirdi. Yemekleri beğenmez, mevsimine bakmaksınız hava durumundan şikâyet ederdi. Şu dünya üzerinde Rikkat Hanım’ı memnun edecek bir şey olup olmadığını bilen yoktu.

Mutfaktan çıkıp gelen Ümmühan, annesinin karşısındaki koltuğa oturup bacak bacak üzerine attı. Kırmızı ojeli parmaklarının arasına bir Maltepe sıkıştırıp yaktı. Rikkat Hanım’ın karşısında çekinmeden sigara içebilen yegâne kişi Ümmühan’dı. Annesinin, insanı delip geçen sivri bakışlarına aldırış etmeden rahatlıkla içerdi sigarasını. Sobalı evin soğuğuna rağmen eteğinin altında çıplak bacaklarına kısa, renkli çorap giymiş; incecik kollarını açıkta bırakan kısa kollu örgü kazağıyla dolaşıyordu. Rikkat Hanım, kızın bu uyumsuz giyim tarzına şöyle bir bakıp iç geçirdi. Kendi zamanında olsa bu kız evde kalırdı; bu alelade giyim, bu kırmızı ojeler... Kadınlar sigara içmezdi hem, ne ayıp. Ümmühan bu zamanda da evde kalmıştı zaten. Rikkat Hanım, evlensin istememişti. İşi kim görecektir? Rikkat Hanım’a kim hizmet edecek? Eve gelen gelinleri, torunları kim ağırlayacak? Ümmühan kendisine lazımdı.

Osmanlı kadısı Ali Rıza Efendi’nin, cumhuriyetin ilanından sonra Ağır Ceza Hâkimi Ali Rıza Kadızade’nin büyük gelini Rikkat Hanımefendi, Samsun’daki dört katlı ahşap konağa gelin geldiğinde on altı; muhterem eşi, nüfus kaleminde memur Cevat Beyefendi otuz yaşındaydı. Kayınvalidesi, Rikkat’i hamamda ilk kez görmeye gittiği günün akşamında Ali Rıza Bey’e kızı öyle bir methetti ki, “Bir beyaz ki sorma efendi, ak gülün iç yaprağı mübarek,” dedi. Kadızade, yeni gelini daha görmeden sevdi. Nikâhın kıyıldığı gün Cevat Bey, Rikkat’in kulağına “Sen beybabamın gelinisin, o kadar,” deyiverdi. Bundan sebep, Rikkat de Cevat Bey ölüm döşegindeyken ona “Ben de seni kendime yakıştıramamıştım Cevat,” diyecekti yıllar sonra.

Ali Rıza Bey her sabah odasından çıkıp, topuzunda gümüş aslan başı olan Devrek Bastonunu hafifçe yere vurunca Rikkat hole açılan büyük salondan koşup el öpüyor; Cevat Bey gece eve geldi mi gelmedi mi diye Ali Rıza Bey’e malumat veriyordu. Tam bir yıl sonra Rikkat kendisi gibi beyaz, bembeyaz bir oğlan çocuğu doğurunca, hakim bey kulağını çektiğinden midir, yoksa oğlanın yeşil gözlerine meftun olduğundan mıdır bilinmez, Cevat Bey evden ayrılmaz olmuştu. Rikkat sessiz bir sevinçle bunu kutlamış, hemen ikinciye hamile kalmıştı.

Dördüncü erkek torundan sonra Ali Rıza Kadızade bütün asaletiyle Hakk’a yürüyünce, Kadızade Konağı’nda nizam, intizam kalmadı. Öldüğünün ertesi günü eve gelen delimsek kızı, çocukların halası, Rikkat’in ikinci kez gördüğü görümcesi, evde kıymetli ne varsa bir çuvala doldurup götürürken Cevat Bey ağzını açıp bir şey demedi. Bunu takip eden ayda konak izâleîşüyü ile haraç mezat satıldığında, zaten içinde eşya namına bir şey kalmadığı için iki parça yatak yorganı alıp Ankara’ya göçtüler.

Ümmühan karşı koltuktan annesine seslendi: “Ögle yemeğinizi masada mı alırsınız, tepside mi efendim?” Kızın sesindeki alaya aldırış etmeden, “Masada yiyeceğim,” dedi Rikkat Hanım. “Ama evvela şu günlük yazımı bitireceğim.”

Günlük tutardı Rikkat Hanım. İlk başlarda Osmanlıca yazılan günlükler bir zaman sonra muntazam bir Türkçeye dönmüştü. Bu günlükler yıllarca birikir; sonra bir gün Rikkat Hanım sobanın başına oturur, sessizce yakardı defterleri. Çocuklarına bir haturası dahi kalsın istemiyordu.

Rikkat Hanım, Ümmühan’ın davranışlarında, konuşma-

larında hep bir bayağılık bulurdu. Kıza da hissettirirdi bunu. Asaletin kıyısına yanaşamamış bu kız sıradan ve basitti onun nazarında. Annesinin kendisine olan davranışlarında oldum olası bir soğukluk, bir yabancılık sezerdi Ümmühan.

Gün kavuşup da Rikkat Hanım uykuya dalınca, Ümmühan her gece yaptığı gibi annesinin günlüğünü alıp sobanın arkasındaki berjere kuruldu. Sönen sobanın sıcaklığının kesilmesine yarım saat ya var ya yoktu. Üçgen örgü şalını geceliğinin üzerine sıkıca sarınıp ayaklarını altına topladı. Annesinin bakışları olmadan keyifle içeceği sigarasını dudaklarına yerleştirip yaktı. Kibrit kokusu burnunu sızlattı.

Elindeki defterin boş yaprakları tükenmek üzereydi. Demek ki bu defter de yakında sobayı boylayacaktı. Annesi bu sıkıcı şeyleri neden yazıyordu acaba? Ümmühan, kendisinin hiç görmediği, Rikkat Hanım’ın sisler içindeki bir masal şatosundan bahseder gibi anlattığı konaktaki çamaşırcı kadının adının da Ümmühan olduğunu okuduğundan beri ilginç bir şey okumamıştı bu satırlarda. Annesi yıllar evvel günlüğüne, “Zavallı Ümmühan ve çocuklar aklıma düşüyor zaman zaman. Biz Ankara’ya göçünce ne yaptılar ne yediler ne içtiler?” yazmıştı. Rikkat Hanım’ın kimseye bu kadar merhametle yaklaştığına şahit olmamıştı daha önce. Babası Ümmühan’a evdeki hizmetçinin adını koydu diye mi kendisine böyle davranıyordu asalet budalası annesi? Tam annesine göre bir davranış olurdu bu.

Ümmühan yerinden doğrulup maşayı eline aldı. Sobada kalan közü şöyle bir kurcalayıp ateşin son demini canlandırmak istedi. Maşa büyük bir şangırtıyla mozaik zemine düştü. Rikkat Hanım bu işareti beklemiş gibi odasının salona açılan kapısında belirdi aniden. Yeni ya da aceleyle uyanmış gibi bir hali yoktu. Saçı başı taranmıştı, sabahlığını giyinmişti. Birisini görmeyi bekliyormuş gibi salonu gözleriyle köşe bucak taradı, bakışları Ümmühan’a gelip takıldı.

“Sen burada ne arıyorsun?”

“Uyku tutmadı, oturayım biraz dedim.”

“Onu sormuyorum. Bu salona çıkmak için kimden izin aldın?”

Ümmühan annesinin sesindeki genç ve cüretkâr tınıyla donup kaldı. Olanı biteni anlamaya çalışırken, Rikkat Hanım devam etti konuşmaya.

“Beybabam gelmeden in çabuk aşağı. Bir daha da çağırılmadan buraya ayak basma.”

O yabancı kadın gerçekten karşısındaydı şimdi. Ümmühan, annesinin kendisine kim olarak baktığını çıkaramadı ama o da bir yabancıya bakıyordu muhtemelen. “Benden neden bu kadar nefret ediyorsunuz?” diye sordu.

“Haddini bilmeni salık veriyorum sadece. Ben bu evin gelini olarak, Cevat Bey’le olan münasebetini bilsem dahi, o iki sabinin ve doğmamış bebeğin hatırı için, sen ekme parandan olmayasın diye susuyorum. Rica ederim bu bahsi kapatıp benimle bir daha muhatap olma bu şekilde.”

Yeni gelin Rikkat, Cevat Bey’in nikâh gecesini kendisine olan tavrından sonra, eve çamaşıra gelen iki çocuklu dul kadının kocasıyla bir münasebeti olduğunu fark ettiğinde çok şaşırmamıştı. Kadın, Rikkat’in gözlerine utanç ve minnetle bakıyor, kendisini konaktan kovmadığı için ona sessizce teşekkür ediyordu. Buna lüzum yoktu. Rikkat Kadızade köşkün üçüncü katında ipek kadifelerine bürünmüş kanaviçe işliyor; kadın bahçede yarı beline kadar suyun içinde çamaşır yıkıyordu.

Rikkat Hanım gerisin geri odasına girip kapıyı suratına çarptıktan sonra Ümmühan bir süre kendisine gelmeye çalıştı. Geçmişin ruhları defterden dışarıya çıkmasın diye toparlanıp kucagındaki günlüğü sımsıkı kapattı. Defteri sobaya attı.

Ümmühan zaten yıllardır ilginç bir şey okumamıştı bu satırlarda.

Daye Kıw ve Küçük Kız

Edip Onur Ulusoy

Tek göz odalı evin kapısı tekmelendiğinde küçük kız dışarıdan getirdiği odunlarla sobayı harlamaya çalışıyordu. Kapının sesini duyunca son odunu da sobanın yanına gelişigüzel atıverdi. Gözlerini sesin geldiği yöne, kapıya dikmişti. Köyde gecenin bu vaktinde çalınan hiçbir kapının sesi hayra yorulmazdı. Evde kızın dışında bir de ninesi vardı. Kulakları artık ağır işiten yaşlı kadın kapının sesini duymamıştı. Dışarıdaki kar fırtınasının sesi de kapının sesini bastırıyordu. Küçük kız ne yapacağını bilemez şekilde yer minderinde oturan ninesine baktı. Kapı ikinci kez, kırılmak istenircesine tekmelendi. Çok zamandır eğri duran kapının üçüncü tekmelenmeyi kaldırarak gücü yoktu.

Küçük kız kapıya doğru koşarken var gücüyle ninesine bağırdı. “Nine, geldiler! Geldiler!” Kafasının hizasındaki kilidi kaldırıp ahşap kapıyı açtı. Dışarıdan soğuk havayla beraber üç koca adam içeri hücum etti. Sadece gözleri açıkta ve üstlerinde kar birikmiş bu adamlardan içeri ilk gireninin sırtında bir kadın vardı. Geleceklerini bilmesine rağmen yine de telaşlanan nine, yaşından beklemedik hızla dizine yüklenip doğruldu. Adamlara duvar dibine dizilmiş minderleri gösterdi, “Buraya yatırın,” dedi ve yerdeki minderlere yatırılan yarı baygın kadının yanına diz çöktü. Adam kadının göğsünü gösterip durumu izah etmeye çalışırken, küçük kız da odaya doluştukları anki şaşkınlığı ile yanlarında pürdikkat bekliyor, söylenenleri anlamaya çalışıyordu. Adam anlattıktan sonra yaşlı kadın kapının ağzında bekleyen öteki iki adama döndü.

“Hatune Çeşmesi’ne gidin. Çeşmenin etrafında golle-bevro olacak. Köküyle üç beş tane getirin. Hadi!”

Küçük kız da kapıya kadar koşup ellerinde gaz lambası ile gecenin bir vakti gerisin geri tekrar dışarı çıkmak zorunda kalan adamlara yetişip ekledi.

“Çeşmenin arkasında, kari iyice eşeleyin ha...”

Nine, küçük kızdan da komşu eve gidip bir tencere süt getirmesini istedi. Kız işe yarayacak olmanın coşkusuyla yarım yamalak ayağına geçirdiği, renkleri birbirinden farklı lastik pabuçları ile adamların peşi sıra kapıdan fırladı. Yaşlı kadın tepesinde dikilen cüsseli adama kapının ağzındaki, geçenlerde ormandan topladığı insan boyundaki kalın dalları işaret etti.

“Üçünü al getir hele şuraya, uçlarını yukarıda birleştir, çadır yapacağız.”

Adamla yaşlı kadın odanın ortasına çadır kurarken küçük kız ve aynı yaşlarda çelimsiz bir oğlan tencere dolusu sütle içeri girdiler. Küçük kızla beraber tencereyi taşımalarına yardım eden esmer oğlan, sütü aldıkları evin meraklı oğluydu. Ninenin çevre köylerde de konuşulan insanüstü güçlerini, cinlerini, şeytanlarını bizzat görmek istiyordu.

Nine çocuklara sobayı işaret etti. İki çocuk alev alev yanan sobaya tencere dolusu sütü güç bela koyup merakla nineyi izlemeye başladılar. Odanın içi süt buharı ve yarık odun kokusuyla doluyordu. Çocuklar gözlerini bir an olsun kadından ayırmıyordu.

Bu anı, her yeri çamur hâlde içeri giren iki adam böldü. Soluk soluğa, ellerindeki otları göstererek sordular. “Teyze, bunlar mı?”

Küçük kız kadından önce cevapladı. “Hee, evet bunlar. Çeşmeyi bulamadınız mı? Yerini dediydim size...”

Adamlardan biri akan burnunu eliyle silip soluklanırken kıza ters ters baktı.

Nine, az sonra buğdayla beraber kaydattığı bitkinin köklerini bir tülbende sardı ve genç kadının hastalıklı göğsüne basıp oraya bağladı. Hasta kadını ve kaynamış sütü odanın ortasındaki çadırın içine taşıdılar. Kadın sü-tün buharında, çadırın altında birkaç saat öylece durdu.

Saatler sonra ev ilk geldikleri andan beri ilk kez sakinleşti. Odada iki çocuğun harlayıp durduğu sobanın sesi, kapının ve pencerelerin altından giren rüzgârın ışıltısı ve çadırın altında hasta kadının hırıltıları dışında çıt çıkmıyordu.

Sonraki gün genç kadının göğsünden koca bir irin akmıştı. İrin akarken gören herkes korkuyla izlemiş, kimi izlerken dualar okumuştı. Genç kadın göğsünden akan irinden sonra kendini daha iyi hissediyor olmalıydı. Sey-

reden günlerde adamlar, fırtınanın da durması ile şehre yol alma vaktinin geldiğine karar verdiler. Yollar açılmış olmalıydı. Kadını getiren adamlardan biri, gün doğarken şehre doğru yola koyulmadan önce ninenin yanına gelip teşekkür etti, yaşlı kadının elindeki yaraları görmezden gelip elini öpüp alnına doydı. O da adama ipe dizilmiş huş ağacı tohumları verdi. “Al eline, boynuna bağlarsın,” dedi.

Adam tekrar eğilip ninenin elini öptü.

“Allah senden bin kere razı olsun, Allah şıfalı ellerini bizden esirgemesin Daye Kıw.”

Küçük kız koşar adım Daye Kıw’a yetişmeye çalışırken kadının eteğini çekiştirip, “Nine, bugün ben de sıcak sulara gitmek istiyorum,” dedi.

Karlar çoktan erimiş ancak güneşli, masmavi göğün altında seyrederken ciğerlerine çektikleri her hava yine de soğukluğunu hissettiriyordu.

“Babangille git!”

“Onlarla gidersem dönüşte beni tarlaya salarlar.”

Yılın bu zamanı, tüm yöre halkı köylerinin ilerisindeki, göğe değercesine yüksek iki kardeş dağın eteğinde yer alan kaplıcalara gidip yıkanırdı. Varoluşun tamamlandığı, yaşamın maya tuttuğu gün olduğuna inanan köylülerin her martın ilk çarşambasında çıktıkları bu yolculuk, baharın gelişinin habercisiydi.

Daye Kıw ile küçük kız herkesin gittiği yönün tersine, bölgeyi besleyen ve eriyen kar suları ile gürleyen nehir boyunca çamura bata çıka, taşların üstüne sekerek karşı tepeye doğru yürüyorlardı. Nehrin akış yönünde ilerlerken yaşlı kadın tepeye, küçük kız da ninesine yetişmeye çalışıyordu. Üçünün de eteklerine çamur bulaşmıştı. Küçük kız lastik pabuçlarının içine su girmesini artık umursamıyordu bile. Bu soluksuz yürüyüşleri her zamanki gibi ormanda ot aradıkları, rastgele yürüyüşlerden biri değildi. Güzergâhları vardı. Nehrin diğer tarafındaki tepenin ardında yer alan yıkık kilisenin arkasına, huş ormanına gitmeye çalışıyorlardı. Bunu ninesi kıza söylememişti. Ama geçen yıl da kaplıca zamanı, aynı telaş ve aynı yoldan oraya gittikleri için küçük kız nereye yürüdüklerinin farkındaydı. Tecrübeli kız nehirde atlayan balıklara sadece kendisinin şaşırıldığını, ninesi için bunun hiç ilgi çekici bir şey olmadığını da önceki yolculuklarında öğrenmişti. Ama yine de yol boyunca kaç defa nehrin dalgaları arasında atlayan balık gördüğünü saymadan da edemiyordu. On iki defa... Tam on iki defa görmüştü bugün. Okulda bine kadar sayabiliyordu. Atlayan balıklara ninesi gibi şaşkırmamak için kaç defa daha görmesi gerektiğini bilmiyordu tabii. Kim bilir Daye Kıw kaç defa görmüştür? Köyün en yaşlısı olan bu ketum kadın, torununa soracak olursanız bin yaşından bile daha yaşlıydı. Köylülere soracak olursanız ise, o ölümsüzdü. Her çiçeği, bitkiyi ağacı tanıyan, hangisinin neye iyi geldiğini bilen kadının öldürmez otunu bulduğu ve kimseyle paylaşmadığı söyleniyordu. Ölümün doğallığı ve çeşitliliği konusunda zengin olan bu coğrafyada hele bir kadının ölümsüz olması fikri çoğu zaman ifritliklerle anılıp, Daye Kıw’ın ölmediği her yılı hayra yorulmaya çalışılıyordu.

Küçük kız nefes nefese, nehrin gürültüsünü bastırıp ninesine sesini duyurmaya çabalayarak sordu, “Bu sefer kayıkla karşıya geçsek olmaz mı?”

“Olmaz. Az kaldı köprüye, dayan biraz daha,” dedi tepeden kıza bakarken.

Asma köprüye vardıklarında adımlarını yavaşlattılar. Küçük kız ninesinin pürüzlü, kabuk bağlamış yaralı ellerinden tutuyor, bir yandan da aşağı nehre bakıyordu. Bir an duraksayıp yapmaması gereken bir şeyi yaptığının bilinciyle köprüden aşağı tükürdü. Tükürüğünün nehre düşüşünü izledi. Bunu her yıl bir kez yapma şansı yakalıyordu, kaçıramazdı. Dönüşte hava kararmış olacaktı, tükürüğün nehre düşüşünü bu kadar net göremezdi. Tedirgin adımlarla ninesinin peşinden köprüyü geçti. Kiliseye az yol kaldığını düşünüyordu. Gövdesinde derin bir oyuk olan büyük meşe ağacını görünce buna iyice emin oldu. Meşe ağacı yolun az kaldığının işaretiydi. Ağaç, yıllar ev-

vel genç bir oğlanın odun toplamak için çıkıp kurtlar tarafından parçalandığı yerdı. Genç adam kış vakti ormana çıkmış, ağacın gövdesine daha henüz birkaç darbe indir-miş olacak ki, karşısında o devasa kurtları görmüş. Elindeki baltayla bile kendini koruyamamış. Ağaç halen balta darbelerinin izini, oyugunu taşıyordu. O sıralardaki kurtların bölgedeki savaş ve kıyımdan dolayı sahipsiz cesetlerle beslenip insan etine doyduğu ve bu yüzden bir ayı kadar irileştiği söylenir. Genç oğlan o kurtların yediği ilk insan değildi belki ama bilindiği kadarıyla son insandı.

Küçük kız, tepeye vardıklarında ninesinin yine bir ağaca sarılıp sarılmayacağından çok herkesin bahsettiği öldürmez otunu ne zaman ona göstereceğini merak ediyordu. Ninesi torununun okuma yazmayı öğrenmesinin ardından yanında durmasını istemiş, ne görüyor, konuşuyorsa şıfalı bitkiler hakkında torununa yazdırmaya başlamıştı. Dulavrat otu nerde çıkar, beyaz civanperçemi neye iyi gelir, kısamahmut otu ne zaman çiçeklenir... Zülfa otu, dağ çayı, andız otu, dana bağırtan, baldırı kara, oğulotu... Torunu da meraklıydı. Çıktıkları yürüyüşler boyunca gördüğü her çiçeği, otu tanımaya çalışıyor, bilemediklerini Daye Kıw’a soruyordu. “Evet bu öldürmez otu! Aferin kız, nasıl buldun,” demesini sabırsızlıkla bekliyordu.

“Nine, sen ölmeyecek misin hiç?”

Ağaçlarla çevrelenmiş, yemyeşil patikadan tepeye tırmanırken kadın, hiç ondan beklenmeyecek şekilde kahkaha attı. Genç yaşlarında, bölgeyi kırmızıya boyayan savaşa tanık olduktan sonra kendi ölümünü pek umursadığı söylenemezdi. Kilise tarafında yaşayan tüm arkadaşları, yakınları ölmüş veya kaçmıştı. Bölgedeki insanlar Daye Kıw’ın ipe geçirdiği huş tohumlarından almırmış. Fenalıklardan koruyup şans getirdiğine inanırlarmış. Boyunlarına bileklerine takarmış köylüler. Savaşın ardından etrafa yayılan onlarca sahipsiz ölü beden, o insanlar kadar sahipsiz ve artık kullanılmaz hale gelen kilisenin arkasına topluca gömülmüş. Gömüldüklerinde boyunlarında, bileklerinde huş tohumundan olanların toprağında filizler yeşermiş. Kendiliğinden orada bir huş ormanı oluşmuş.

“Öleceğim tabii. Sonsuza dek yaşar mı insan hiç!”

“Öldürmez otunu bulmadın mı?”

Yaşlı kadın rahatça konuşabilmek için yavaşlayıp soluklandı. Elini beline koyup muzip bir ciddiyetle biraz düşündü. Yanağında beliren ufak gülümseme yüzündeki kırışıkları daha da belirginleştirdi. Torununa bakıp, bir sır verirmiş gibi anlatmaya koyuldu.

“Öldürmez otunu önce rüyanda bulman gerek. Sana gösterecek nerede olduğunu. Rüyanda arayacaksın, bulacaksın ve koklayacaksın onu... Ancak o zaman gerçekten bulursun.”

Kafasındaki tülbendi düzeltip ağır adımlarla patikada yürümeye devam etti.

“Ama her rüyaya da inanma ha. Ben o otu daha bulamadım. O kadar da uyuyorum! Bazen rüyamda dağlara çıkıp aradığım oldu. Hem ne zaman rüyada olduğumuzu bilemeyiz. Her şey rüya olabilir... Belki uyuyorsundur şimdi, hasta yatağında şifa bekleyen koca bir kadınsındır ve senin rüyandayızdır ikimiz de, kim bilir? Belki de başka birinin rüyasındayızdır.”

Küçük kıza doğru eğilip sordu, “Sen sonsuza kadar yaşamak mı istiyorsun yoksa?”

Torunu omuzlarını bilmiyorum dercesine silkti.

Kadın doğrulup adımlarını sıkılaştırırken “Şimdi yaşıyoruz ya, ona bak. Şimdi de sonsuz sayılır. Sonsuza kadar yaşarsan sıkılırsın hem,” dedi.

Daha önce çok kez sormasına rağmen ninesi hiç bu kadar ciddiye almamıştı.

Patikayı bitirmek üzerelerdi. Yolun tepesini çatı gibi örten ağaç dallarının arasından yer yer patikaya sızan güneş, yolda ılık huzmeleri oluştururken nine ve torunun gözlerini de aldığı oluyordu.

Duvarları belli aralıklarla yıkılmış, birkaç kirişinin ayakta kaldığı artık biçimsiz olan gri yapıya, kiliseye vardıklarında gün öğle saatlerini çoktan geride bırakmıştı.

Tepeden nehrin diğer ucundaki köylerini seçebiliyorlardı. Yılın bu zamanları gürleyerek akan nehrin maviliği, bölgeye hükmedercesine tepelerinde dikilen iki dağ ve dağların zirvelerindeki kar manzarası büyüleyiciydi. Daye Kıw kesesinden buğday unundan ekmek parçası çıkarıp kıza verdi. Kız ne kadar acıktığını ormaninkini bastıran ekmeğin kokusunu aldığında anladı. Koca bir ısırik alıp nehri izlemeye koyuldu. Bulundukları tepede rüzgârın ağaç yaprakları ile çıkardığı uğultu, nehrin gürültüsünü bastırıyordu. Kaplıcalardan dönen köylüler buradan seçiliyor, karınca gibi görünüyorlardı.

Daye Kıw kilisenin arkasına doğru yürüdü. Torunu da belli etmeden ilgisini ona çevirdi. Peşinden küçük adımlarla ninesini izledi. Kadın kilisenin arkasındaki huş ormanının içine gitti, önceki gelişlerinde sarıldığı ağacı tereddüt etmeden buldu ve yine sarıldı ona. Kafasını ağacın gövdesine yaslayıp öylece durdu. Küçük kız kilisenin içinden, yıkık duvarların arkasından onu seyreliyordu. Bilmiyordu tabii, ninesinin çok zaman önce kimsenin haberi dahi olmadan ölü doğurduğu bebeğini kimsesizler mezarlığı sayı-

labilecek bu ormana gömdüğünü. Ve gömerken de yavrucağın koynuna huş tohumları ilıştirdiğini...

Yaşlı kadın elbisesindeki tozları eliyle silkti. Ağır adımlarla ağaçtan uzaklaşıp onu izleyen torununa doğru seslendi. “Gel, yaprak toplayalım.” Elindeki ekmek parçasının son lokmasını da ağzına atan kız koşarak kadının yanına gitti. Topladıkları huş yaprakları ninesinin elindeki yaralara iyi geliyordu.

Güneş yavaş yavaş düşerken dönme zamanıydı artık. Ağaçlarla örtülü patikadan nehre doğru, köprüyü geçmek üzere yokuş aşağı geri yürümeye koyuldular. Akşam güneşiyle patikadaki gölgeler de büyümüş, havanın serinlediği ve rüzgârın hissedildiği bu saatlerde ormandaki kuşlar da hareketlenmişti. Orman kuş sesleriyle çınlıyordu. Küçük kız, oradan oraya seken, öten kuşları görmeye çalışırken patikada ninesinin çok gerisinde kalmıştı. Adımlarını tam sıklaştıracığı sırada yolun kenarında bir çiçek gördü. Kafasını yolun ilerisindeki ninesine çevirip soracaktı ki, sesini duyuramayacağını, kadının uzakta olduğunu anlayıp vazgeçti. Bulduğu çiçeğe eğilip dikkatle baktı. Avucunun içi-

ne alıp parmaklarıyla zarifçe dokundu. Kokladı. Bitkinin gölgede kalan morlu sarılı çiçekleri ışık saçıyormuş gibiydi. Güneş vuran yaprakları pul pul parlıyordu. Daha önce gördüğü otlara benzemiyordu. Heyecandan yüreği çarptı. Ninesinin olduğu yöne telaşla dönüp baktı. Kadın çoktan uzaklaşmıştı. Bir an duraksadı çiçeği tekrar iyice inceledi ve ani bir kararla hızla patikadan, ninesine doğru koşmaya başladı. Daye Kıw, patikanın ucunda güneşin karşıdan vurmasıyla görünmüyordu neredeyse. Güneş tüm ışığını patikaya doldurmuş, göz alıyordu. Ninesine sormalıydı bu çiçeği. Öldürmez otu muydu yoksa? Patikadan aşağı koşuyor bir yandan da bağıırıyordu. “Daye!” Sesini bir türlü duyuramıyordu. Duyuramadıkça daha da hızlı koşmaya ve daha çok bağıırmaya çalışıyordu. Adımları fayda etmiyor, rüyalandaki gibi ayakları boşlukta seyreliyordu sanki. Ne kadar zorlarsa zorlasın bir türlü ilerleyemiyordu. Eteğini toplayıp patikanın ucuna doğru telaşla ilerlemeye çalışırken son bir gayretle var gücüyle yaşlı kadına bir kez daha seslendi. “Daye!”

İstavrit Düğümü

Ceren Şahin

S ağa yatırılmış röfleli saçların, çiçekli broşun, artık epey dar gelmeye başlamış belden oturtmalı ceke-tin de hep bir ağızdan eşlik ettiği, benden önce çıkan kızın yakasına da bir benzeri ilıştirilmiş bir ses ile başladı her şey bu defa.

“Yaa!” dedi sesin sahibi. Önünde ardında sadece yarım nefeslik bir boşluk bırakan, dudağının hafif aşağı indiğini görmesem neye yoracağımı bilemeyeceğim bir “Yaa!”

Şaşkınlık mı? Hayır hayır. İnsan yeni tanıştığı birinin ilk cümlelerine bu kadar şaşırılmaz. Olsa olsa biraz merak. Bin bir türlü dinlenmiş hikayelerin hangi laciverti acaba merakı.

O sabah sicim gibi akan musluğun altında temizlediğim bir buçuk kilo istavritin gözlerinin içine bakarak verdim tekrar gelme kararını. Daha önce de böyle odalara gelmiş-tim. Bilirsiniz, derisi kahverengiden griye çalan bir sandalye ve masanın üzerinde içindekini herkesin merak ettiği, sandalye sahibine dönük bir çerçeve. Şanslıysanız bir saksı bitkisi. Duvarda ve dahi masada zamanın iki taraf içinde ne kadar önemli olduğunu yelkovanın her hareketinde hatırlatan birer saat. Meseleyi haddinden fazla önemseyip yüklü para da verilmişse muhtemelen pastel tonlarında büyü-kçe bir yağlı boya tablo ve kitaplar. Mütemmim cüz: İyi Hissetmek, David Burns. Aslında daha önce de getirilmiş-tim bu odalara, sonra itiyadım oldu ara sıra gelmeler.

Ben Erhan. Geç konuşmuşum. Bana sorarsanız kelimeler annemden fırsat bulup da çıkamadılar dışarı. Hala da takılırım heyecanlanınca, korkunca, eleştirilince, sevinince, sevilince. İlk bunun için geldim. Sonra on yedi yaşındaki ergenliğim, yaşlıtlarımın çatallaşmış kelimelerine inat, ağızından çıkamayan seslerle bir oldu ve geceleri konuşur oldu benimle. Uzun bir süre geceleri uyuyamadım. Geldim. Daha sonra evden çıkmamam garip karşılandı annem ve birtakım insanlar tarafından. Geldim. Babamı yaklaşık yirmi yıllık uykusundan uyandıracak coşkuyla, “Hafif kırık mı senin bu oğlan?” dediler. Geldim. Sonra da Serap için geldim. Serap... Haziran gibi aydınlık, hü-zme hüzmeye ışık. Online bir kitap kulübünde tanıştık. Annem ve yine birtakım insanlar tam her şey normal olacak diye sevinmişti ki Serap gitti. Gitti demek için bir yere gelmiş, varmış olmak lazım gibi geliyor ama Serap’la sadece alfabenin yirmi dokuz harfi nispetinde gelip gitmişliğimiz var. Serap’ın gidişi ile başladı sol omzumun beni hiç umursamadan kasılıp durması. Böylece bir yenisi eklendi hayatıma izinsiz dahil olanlar listesine.

“Annem mi hocam? Annem Nilgün Soyhan. Ben bu kırk iki yıllık -bizzat yaşandığında daha azmış gibi düşündüren-hayatımda böyle marifetlisine rastlamadım.”

Düğün mü var, cenazeye yemek mi lazım, “Yetiş Nilgün Ablal!”

“Nilgün eski dilde burun, üç harfli?”

“Anne, öğretmenim dedi ki, beslenmeme koyduğun po-ğaçanın tarifini yazacakmışsın.” Bunlar ve daha neler ne-

ler.

Serap’tan ayrılışımı, işin aslı terk edilişimi anlatacakken annemi anlatmak, limandan ters yüz olmuş kayıklara bak-maktı. Liman en iyi bildiğim yer. Liman sonsuz saadet, li-man pirüpak teslimiyet.

“Babam mı? Hep vardı, yani kapı ziline ismi de daveti-yelerde adı da. Faturalar, alınacaklar... Tabi annemin eli-ne tutuşturduğu listelerle hocam.”

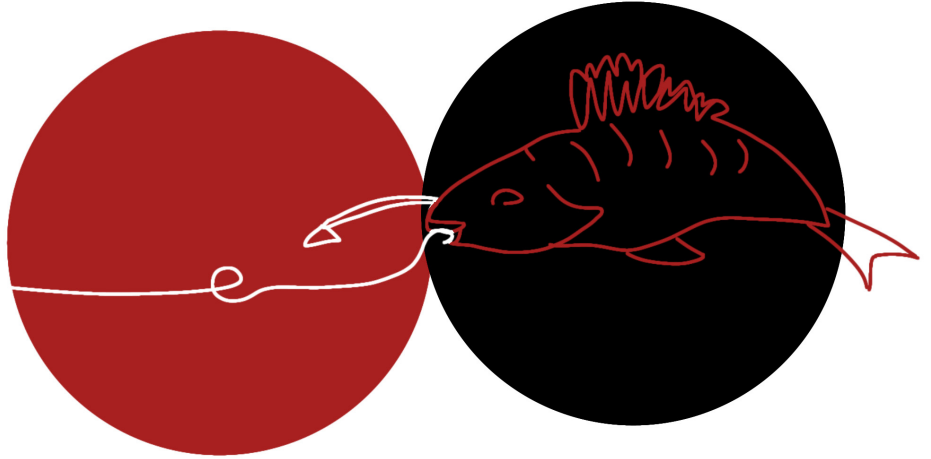
Annem ve listeleri... Hayatımızı kolaylaştıran bazen ke-sik, bazen devamlı yol çizgileri. Tanışma. Tanışmadan başlarım anlatmaya demiştim ikinci turda istavritleri ılık suyla yıkarken. Kafamdakiler ve hayatın benim için hazırladıkları ne zaman aynı oldu ki? Serap’la tanışmamızı değil annemi anlatırken aldım tüm “Yaa!” ları.

“İlk ne zaman başladı tam hatırlamıyorum hocam.”

Henüz kendimi dünyanın maddesel varlığından tam ayıramadığım, sudan, ışıktan ve topraktan bir tortu saydığım zamanlardı. Zaten çok uzun sürmüştü benim kendimi ayrı bir birey olarak görmem. Babamın kendini ve beni ve tüm dünyayı sırtlayabilecek gücünü bırakmadan az zaman önceydi. Kelimelerim yaz ikindileri gibi uzadıkça uzuyor, ağ-zımdan bir türlü çıkmak bilmiyordu derken annem tamamlıyordu. Her zaman. Ben de annem olmadan tamamlanmamış kelimelerim ve bol bol çocuk kahkahası ile ne yapacağımı bilemediğim için yanından ayrılmıyordum. Böyle böyle öğrendim yemek yapmayı, nakışı, el falını, kahve falını, sekizli saç örgüsünü, evren sekiz yeleğini -or-lon ip, dokuz numara şiş mutlaka-.

İlk “Yaa!” dan yaklaşık üç tane daha geldi. Son iki tanesi bu kadar merak dolu olmasa çoktan bitirmiştim anlatmayı.

“Serap diyordum hocam, gitmeden önce dedikleri...

Kırk iki yıl yol yürümüşüm de birinin bana buyur otur de-meddiği yeni aklıma gelmiş gibi içerledim.”

O öğlen, yemeği yapmış, beyazları makineye atmış, so-nunda oturmuştum. Annem mahalleli kadınlarla belediye-ye gitmiş, çöplerin tam vaktinde alınmadığına dair bilmem kaçınıc şikâyet dilekçesi neden ilgisine ulaşamıyormuş diye gözüyle görmek istemişti. Babam elinde, çengeli ha-yatının bütün dönemeçlerine takılmış bulmacası, sessizli-ğini de altına kıstırmış uyuyordu. Bilgisayarı açmamla yeni mesaj bildirimi parmak uçlarımdan kucığıma düştü.

“Erhan ne yapıyoruz biz Allah aşkına? Kitap okuyor de-dim. Zarar gelmez dedim. Ciddi düşünür dedim ama sen kılçıksız enginar nasıl yapılrdan başladın, çift çizgili pan-tolonlara, oradan Gogol’un Palto’suna getirdin lafi. Aylar-dır ben bir görüşme teklifi beklerken sen annenli hayatını anlattın durdun. Erhan ben artık yokum.”

Mesajın son cümlesi ile sol omzumun yıllar sonra tekrar çemkirmesi bir oldu.

“Hocam yıllardır yoktu bir şey. Şimdi tekrar başladı.”

...

“Annem gelmez hocam. Hem bunun annemle ne ilgisi var? Hani Serap deseniz anlayacağım da.”

“Yaa!” lar kesilmişti. Şimdi şaşırma sırası bende.

“Öyle mi hocam? Anladım. Bari bir ilaç verseydiniz om-zum için. Neyse ben annemi ikna etmeye çalışacağım.”

Çiçekli broşun sahibi ayağa kalktı. Gözü saatte. Gözüm saatte. Yeni görüşme için haftaya randevu oluşturabilirmi-şim. Ayağa kalktım. Ketten pantolon doğru bir tercih değil. Kırış kırış. Tam çıkacağım, sormazsam içimde kalacak bi-liyorum.

“Hocam annem de mi sevmemiş beni?”

Döngü

Gökhan Gençoğlu

Güneş, vadinin üzerine çöken ağır sis perdesini yırtarken, ulu çınarın tepesindeki yuvada bir yaprak bile kıılmıyordu. Kuraklık, haftalardır boğazına çökmüştü vadinin.

Göğsündeki tüyleri dökülmüş, kanatları her çırpınıştta sızlayan anne kuş, yuvanın tabanına doğru eğildi. Orada, kurumuş dalların arasında, geriye kalan tek yavrusunun o cılız, kesik kesik çıkan nefesini dinledi. Yalvarır gibi çıkan o küçük ses, annenin kalbine iğne gibi batıyordu. Açlık, ikisinin arasındaki bağı bir urgan gibi geriordu.

Kendini boşluğa bıraktı. Rüzgar, zayıflamış gövdesini bir an savurdu ama kanatları anneliğin o kör, amansız hafızasıyla açıldı. Gökyüzü bugün cömert değildi. Saatlerce havada süzüldü; kuruyan nehir yataklarına, sıcaktan çatlamış topraklara, sararmış çalılıklara baktı. Kanat uçları yanıyordu. Tam ümidini kaybedip geri dönerken, nehir kenarındaki sazlıkların kuytusunda gölgeye sığınmış yeşil bir parlaltı gördü. Serin bir kıpırtı. Dünyadan, gökten, tehlikeden habersiz, yumurtasından yeni çıkmış minik bir yılan yavrusu, çimenlerin arasında süzülüyordu.

Anne kuş, bilincini kapatan bir dürtüyle dikine dalışa geçti. Pençeleri toprağa değdiğinde, nehir suyunun kokusunu bile duymadı. Getireceği canın sevinciyle o yeşil filizi kavradı, çırpınışlarına aldırmadan göğe yükseldi. “Bugün ölmeyeceğiz,” diye düşündü rüzgara karşı kanat vururken.

Aynı dakikalarda, o ulu çınarın derin, rutubetli kökleri arasında bir başka kıpırtı uyandı. Anne yılan, karanlık ve serin yuvasında günlerdir aç bekliyordu. Pulları matlaşmış, toprağın soğuğu tenine işlemişti. Ama kumların üzerinde bıraktığı o tek, narın yavrunun kokusu, ona açlığını unutturan tek şeydi. Yavrusunun hayatta kalması için içeriye sıcak bir enerji taşımalydı.

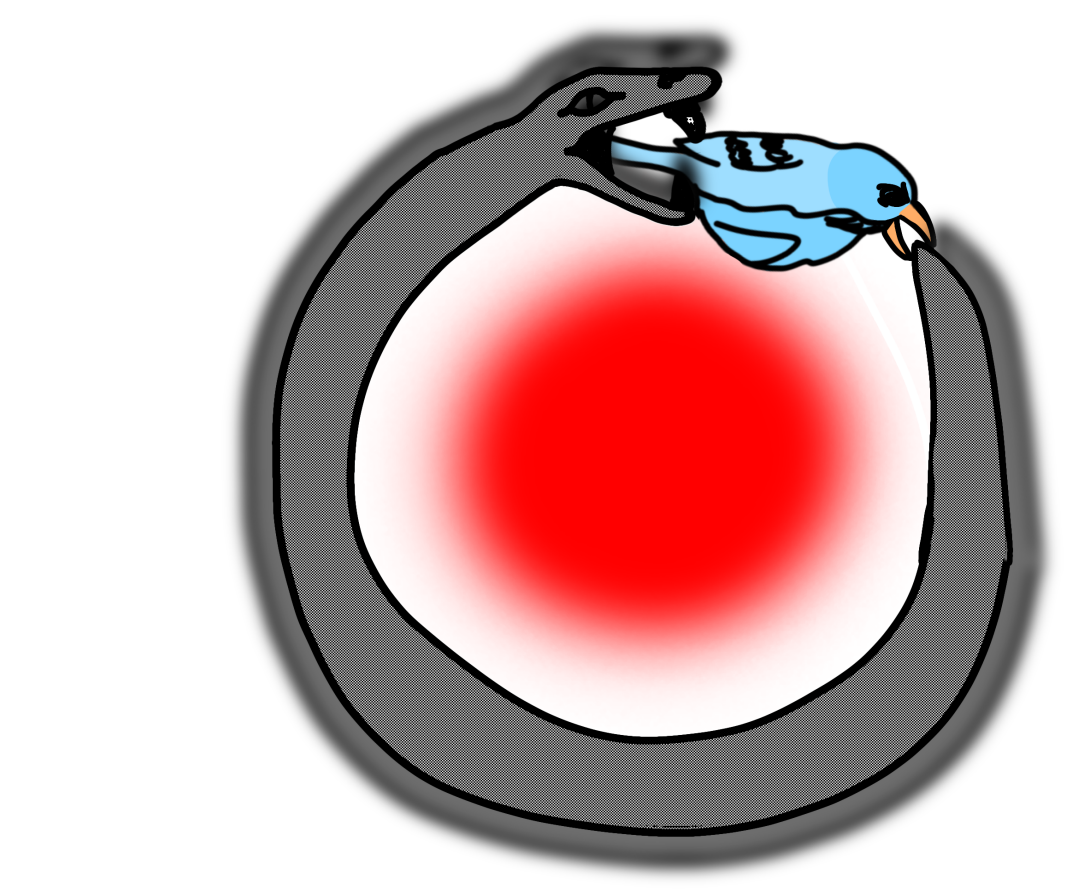
Dilini dışarı çıkararak havayı kokladı. Toprağın nabzını, çınarın gövdesindeki titremeleri hissetti. Ağacın yukarılarına doğru, gövdedeki çatlaklara tutunarak sinsice ve asilce süzölmeye başladı. Yukarıda, dalların arasında canlı bir sıcaklık vardı. Havaya yayılan o tatlı, savunmasız yaşam kokusu onu çekiyordu. Yaprakların gölgesine gizlene gizlene alçak bir çalılıktaki yuvaya ulaştı.

Yuvada, annesi uzaklarda olan, henüz tüyleri bile belirmemiş, pembe derili minik bir kuş yavrusu duruyordu. Anne yılanın içinde ne bir öfke vardı ne de hırs. Sadece yuvasındaki o minik, yeşil yavrusuna hayat verme arzusuyla doluydu. Kurbanıyla göz göze bile gelmeden, saniyeler içinde o sıcaklığı midesine indirdi. Görevini tamamlamış bir annenin huzuruyla ve gövdesindeki o ağır toklukla ağaçtan aşağı,

Kar

Mert Tutucu

Kış boktan bir karla geldi. Sevmiyorum karı. Yoksulluk umurumda değil. Şu ayaklarım da soğuktan şişmese... Kan işiyorum ara ara. Sidik torbam ağzına kadar dolu, ağrıyor. Ha gayret ucuz şarap çekip duruyorum. Biraz param olsa rakı içeceğim. Güzel bir sofra kurduracağım. Ahşap sandalyeler, beyaz masa örtüsü, lakerda, isli uskumru, kabak çiçeği dolması... Yok, önce hamama gideceğim. Şöyle bir güzel yıkanıp paklanacağım. Sonra doğru berber Cafer'e. Sevmiyorum Caferi de. Beni ne zaman bulsalar tutup Cafer'e götürüyorlar. Saçımı sakalımı kazıyor Cafer, koyun kırkar gibi. Ulan ben hayvan mıyım? Sahipsiz miyim ulan? Ne sandınız beni? Cafer'e böyle diyeceğim biraz param olsa. Al benden yak diyeceğim kırmızı Marlboro uzatıp. O zaman beni koyun yerine koyamaz. Çırağa çay söyler. Gazetemi okurum uzun uzun. Tıraş bittikten sonra üzerimi süpürür. Paltomu tutar. Aynaya şöyle bir bakar, beğenmemiş gibi yüzümü eksitirim. Telaşlanır. Bu sefer benden olsun der. Çıkarıp yüz kâğıt sıkıştırırım cebine, sevinir. Bu Cafer ne hin

kendi yuvasına doğru süzölmeye başladı.

İki anne, çınarın geniş gövdesinde, birbirlerinin gölgesinden geçtiler.

Yukarıda anne kuş, gagasında sıkıca tuttuğu küçük yılanın son çırpınışlarıyla gökyüzünü yarıyordu. Aşağıda ise anne yılan, karnındaki o taze sıcaklığın ağırlığıyla toprağı çiğniyordu. İkisinin de içinde aynı mağrur ferahlık vardı. Dünyanın en merhametli, en korumacı anneleri onlardı.

Anne kuş, neşeyle cıvıdayarak dalına kondu. “Geldim,” demek istedi, yuvanın kenarına tutunurken. Ama yuva sessizdi. Kulak kabarttı, o sabırsız, cılız çığlıkları aradı. Yoktu. Rüzgar, boş yuvanın içindeki o buz gibi çıplaklığı ile yüzüne çarptı. Sadece birkaç dökülmüş tüy ve kurumuş bir boşluk vardı.

Anın getirdiği o korkunç idrakle anne kuşun gagası kasıldı ve gevşedi. Gagasından düşen minik yılan yavrusu, yuvanın tam ortasına, boşluğa yuvarlandı. Anne kuş, göğsünü

yırtan, vadiyi inleten o feryadı serbest bıraktı.

Aynı saniyelerde, çınarın köklerindeki o karanlık dehlize süzöldü anne yılan. Gözleri kuytu köşedeki sıcak kumları aradı. Yuva ıssızdı. Havada sadece yavrusunun kokusunun son, uçucu kırıntıları kalmıştı. Kendisi yoktu.

Anne yılan donakaldı. Karnındaki o ağır tokluk, bir anda dünyanın en büyük taşından daha ağır bir sancıya dönüştü. Tam o sırada, yukarılardan, gökyüzünden sızan bir kuşun kahredici çığlığı ağacın köklerine kadar ulaştı. Anne yılan, boş kumların üzerine başını koydu; çatal dilini dışarı çıkarıp sessiz, zehir gibi bir ıslamayı toprağın derinliklerine bıraktı.

İki feryat, çınarın gövdesinde birbirine karıştı. Ne gökteki suçluydu ne yerdeki; ikisi de aynı merhametin körlüğüyle birbirlerinin hem katili hem kurbanı olmuşlardı. Bir daha ne anne kuş görüldü ortalıkta ne anne yılan. Hayat onlar için oracıkta son bulmadan son bulmuştu.

oğludur ne piç kurusudur bu Cafer. Sevmiyorum Cafer'i. Zorla mı?

Rakımı içtikten sonra Nesrin'e giderim. Nesrin etli, kemikli bir yasemin kolonyası. Hoşuma gidiyor hoppalığı. Feleğin çemberinden kırk kere geçmiş kadınlığını bana teslim eder. Ayaklarımı ısıtmak için leğende sıcak su hazırlar. Cafer'e hazırladığı gibi. Biliyorum, Cafer karısından gizli Nesrin'e gidiyor öğlenleri, dükkânı çırağa emanet edip. Karısına da yasemin kolonyası almış işi çakozlamasın diye. Şerefsiz herif. Adamın dükkânı var, parası var, Nesrin gibi kadın bize düşecek değil ya. Maymun götü gibi cıscııldak, aç açıkta kalan bize düşse düşse kar düşer. Adaletine yandığının dünyası.

Gidip kahveye otursam kimse bir şey ısmarlamaz. Gebere-sice pintiler. Sobanın yanındaki masalara çökmüş okey oynarlar. O okey taşı bana gelecek ki... Beni o zaman görsünler. Okey taşını vurup masanın ortasına, ıstakaları devirip siktiri çekeceğim hepsine. Ellerinde avuçlarında ne varsa alacağım. Donlanna kadar üteceğim hepsini. O zaman görsünler beni

tutup tutup Cafer'in berberine götürmek ne demek. İşte o zaman kansız, sapsarı, tertemiz işeyeceğim. Oğlum Cafer elimden çekeceğin var o zaman. Çırağının eline birkaç kuruş tutuşturdum mu, bir de kasatura verdim mi eline... Gün say oğlum Cafer gün say.

Cafer'in çırağı bıçkın bir oğlan, kafadan da sakat. Bir gözü kalk gidelim, diğer gözü bok yeme otur der. Anasıyla yatıyor diye babasını boğmuş uykusunda. İzin günlerinde Cafer'den gizli Nesrin'e gidiyor. Dükkâna yasemin kolonyası almış. Ulan hepiniz aynı bokun soyusunuz. Kasadan para tırtıkıyor. Paraya zaafı var. Biraz param olsa...

Kış boktan bir karla geldi. Sevmiyorum karı. Bana Cafer'in berber önlüğünü hatırlatıyor. Yoksulluk umurumda değil. Şu kartonlar ıslanmasa, ayaklarım soğuktan şişmese, kan işemesem ara ara, sidik torbam ağrımasa böyle, biraz param olsa... Geberip gideceğim bu soğukta. Hepsı kıçlarına kına yakarlar artık.

Rol Seçimini Son Güne Bırakma

Perihannur Bıçk1

Sıranın bu kadar uzun olacağını düşünmemiştim. Sabırsızlığıma bayılan huzursuz bacak sendromum da hiç fırsat kaybetmeden devreye girdi. Neyse ki artık kafamı çıkarıp sıranın başını görebiliyordum. Hayır yani madem bu kadar insansı gelecek neden tek bir memur koydunuz ki? Saçmalık, bir işi de düşünerek yapsanız şaşarız zaten, diye düşünürken sabırsızlığım öfkeye dönüşmeye hazırlanıyordu. Ayrıca bağırıp çağırsam da hiçbir şey değişmeyecekti. Üçüncü sınıf evren gezegeni olmanın en zor yanı mantıklı konuşsanız da bunun hiçbir işe yaramaması ve bozuk sistemin hiç düzelmemesidir. Dünyalı insanlar bunu anlayamaz.

Tüm bu duyularımın altında patlamaya hazır bir yanardağ gibi kaynarak içimi ısıtının stresim olduğunu hissettim. Kendimi sakinleştirmeye çalışırken, elimdeki kağıtları karıştırıp tekrar kontrol ettim, her şey tamam görünüyordu. Bu kez istediğim tüm rolleri kapacağım diye düşündüm, ne de olsa artık yetişkindim. İçimde yavaş yavaş büyüyen kaygı dalgası mideme vursa da ve sabaha kadar bu seçim için hazırlanmanın verdiği yorgunluk göz kapaklarımı bastırsa da bu kez çok iyi hazırlanmıştım. Rol seçimini son güne bıraktığım için kendime kızmaya ve içsel bir kavgaya tutuşmaya hazırlanırken çok yorgun olduğumu hissedip bundan vazgeçtim. Ben tüm bunları düşünürken önümde son üç kişi kalmıştı. Heyecanlanmaya başladım. Yüzümü, bakışlarımı yumuşatarak en tatlı halime dönüşmeye çalışıyordum. Sabırsızca bekledim ve işte sıra bendeydi.

Yüzümde çok tatlı bir gülümseme ve memurun ifadesizliğini sanki hiç fark etmemişim gibi sıcak bir ifadeyle “Merhaba, kolay gelsin,” dedim sandalyeye otururken. Memurla aramızda bir masa vardı, masanın üzeri belgelerle, kalemlerle doluydu. Bir de muhtemelen benden önce ilgilendiği genç kız giderken su şişesi unutmuştu. Ben dik bir oturuşta ve elimdeki kağıtları sıkıca tuttuğum *sizce hepsini göstermeye hazırım, çok hazırlıklı geldim* duruşumla memurun dikkatini bana çevirmesini beklerken, o önündeki kağıtları bir araya toplama ve dosyalığa yerleştirme, oradan da muhtemelen bana ait olan belgeleri çıkarma derindeydi. Sanki ben orada yokmuşum gibi davranıyor olsa da ben yüzümdeki tatlı ifadeyi hiç bozmadan bekliyordum. Nihayet bana döndü. Önce kendi elindeki kağıtlara, sonra benim elimdekilere bir baktı. Neden böyle baktığını biliyordum, elimde oldukça fazla kâğıt vardı. Bunların hepsi istediğim roller için iyi hazırlanmış adeta birer sunum, birer ikna kağıdıydı. Memur söze girmeden ben atlardım. “Merhaba tekrar, ben yeni roller talep ediyorum, bunun için gereken tüm belgeleri hazırladım, işte buyurun,” dedim yavaşça elimdeki kağıtları masaya memurun önüne doğru bırakırken. Memurun dikkati kağıtlara kayarken masaya dayadığı sol dirseğini çevirdi ve elini çenesine koydu. Dikkatle mimiklerini izlemeye ve düşüncelerini okumaya çalıştım. Tüm red-detme gerekçelerini savuşturacak dikkati toplayarak tekrar söze girdim. “Bu nedenle de bazı rollerimi bırakmak istiyorum ya da en azından onlara ayırdığım kaynağı azaltabilir miyiz?”

Memur bir yandan beni dinler gibi yaparken bir yandan verdiğim kağıtları incelemeye devam ediyordu. Yüzüne bu hesabın içinden nasıl çıkacağız ifadesi yerleşirken kaşlarının teki havaya kalkıp dudakları da rahatsız bir ifadeyle büzülmüştü. Yeni rollerimi kabul etmeyeceğini hissetmeye başlamıştım ve benim tatlı ifadem de yavaş yavaş silinmeye başlıyordu. Artık üzgünlükle mahcubiyet arasında, pasif agresif bir sinir krizinin kıyısında görüldüğüme emindim. Memur sol eliyle gözlüğünü hızlıca gözünden çıkarıp göğsüne doğru bıraktı. Eskimiş gözlük ipi gözlüğü zor taşıırken bakışları direkt bana sabitlenmişti.

“Şunu biliyorsun ki yeni roller istiyorsan elindeki rollerin bazılarını bırakman gerekiyor. Zaten kapasitenin tamamını doldurmuşsun. Fakat sen yeni üç rol isterken yalnızca iki rolünü bırakmayı kabul etmişsin gibi görünüyor? Bu nasıl olacak? Kuralları bilmiyor musun?” dedi.

“Ben hesapladım ve tam oluyordu. Bir yanlışlık olabilir mi?” dedim. Kafam karışmıştı. “Son bir yıl içindeki rollerini gözden geçirdiğimde, değiştirilemez olanları geçiyorum; çalışan, üniversite öğrencisi, farklı türde arkadaşlıklar, evlat, ebe-

veyn, kiracı rollerini oynadığını görüyorum. Yani ilk gözüme çarpanlar bunlar.”

“Nasıl yani? Ben öğrenci değilim ki okulumu geçen yıl bitirdim, bitirme belgemi size getirmiştim, bu rolün benden alınmış olması gerekiyordu. Ayrıca benim çocuğum da yok, ebeveynlik rolü nereden çıktı?” dedim. Sesimden panik ve sinir okunuyordu. Sıra bekleyen diğer insansılar ise memuru uzun süre tuttuğum için homurdanmaya başlamıştı bile.

Belgelere tekrar göz atıp “Açık öğretimde kaydınız olduğunu görüyorum,” dedi memur yine gözümün içine bakarak. Olamaz, bunu tamamen unutmuştum. Okul bitince ne yapacağımı bilemeyip açık öğretimden öylesine bir bölüme kaydolmuştum, belki ileride işime yarar diye düşünmüştüm. “Bunu unuttuğuma inanamıyorum,” dedim kendi kendime.

“Haklısınız, ben onu tamamen unutmuşum. Aslında o bölümü okumuyorum bile yalnızca kaydolmuştum, o rolü benden alamıyor musunuz şu an?” dedim.

“Maalesef, bunun için gerekli yerlere dilekçe vermeniz gerekiyor, bugün rol seçiminin son günü olduğundan yarıdmcı olamam,” dedi memur.

“Peki tamam, bu benim hatam olmuş ama benim çocuğum yok. Ebeveynlik rolünde kesinlikle bir hata var. Onu silebilir misiniz en azından? Çünkü ben sevgili ve tiyatro kursu öğrencisi rollerini almayı çok istiyorum, bunun için ne gerekiyorsa yapabilirim,” dedim sesimde istediğimi ve kararlılığımı hissettirmeyi umduğum bir tonla.

“Kayıtlara baktığımda aile içinde babanız ve annenize karşı evlat rolünü oynarken aynı zamanda kız kardeşinize ve annenize karşı ebeveyn rolünü de oynadığınızı görüyorum,” dedi. Buz gibi sesiyle kurduğu bu cümle kulaklarımda müthiş bir sıcaklık dalgası yayarken kalbimin sıkıştığını, gözlerimin ılık hızında dolduğunu hissettim. Haklıydı.

“Bu tür karışıklıkları çözmek için Rol Çatışması birimine dilekçe vererek çatışma yaşadığınız her bir rol ve rollerin muhatapları ile birlikte arabulucuya gitmeniz gerekiyor,” diye devam etti.

“Ben şimdi sonuç olarak *sevgili* ve *tiyatro öğrencisi* rollerini alamıyor muyum?” dedim gözlerimden akmak için iznimi bekleyen yaşlarımı tutarken. Var olan rollerimin üzerine onları alsam nasıl yapabiliriz? Daha az uyusam, yani daha az kaynak kullansam olmaz mı?”

“Daha az kaynak kullanmayı tabii ki seçebilirsiniz, daha az uyuma seçeneğini seçerseniz yeni bir rol ekleyebiliriz ama bu durumda mental ve fiziksel sağlık notunuzdan beşer puan düşmem gerekir. Bu durum da ilerleyen zamanlarda yeni roller seçebilmeniz için gereken kredi notunuzu oldukça olumsuz etkileyecektir. Karar sizin,” dedi.

Düşünmeye başladım, hangi rolümü ya da kaynağımı azaltabilirim? Daha az çalışsam param yetmeyecekti, daha az uyusam cidden nasıl dayanacaktım her role yetişmeye? Arkadaş rolümü azaltıp yerine sevgiliyi mi koysam? Daha fazla flört olarak kalmak istemiyorum. Ona zaman ayırmak, onu tanımak ve belki uzun bir ilişki kurmak istiyorum ama ya buna değmeyecek biri çıkarsa? Arkadaşlarımı kaybetmeyi göze alabilir miyim? Ya da hepsini bir kenara bırakıp hayalim olan tiyatro kursuna mı yazılsam? Bunun için daha az uyumayı göze alabilirim, değil mi? Ama o zaman da uykusuz kalırım, enerjim olmaz ve başarısız olurum. Of, neden her istediğimi özgürce seçemiyorum ki? Neden dünyada doğmadım? Neden onlar kadar özgür seçim yapamıyoruz?

Gözyaşlarıma henüz izin vermemiştim ama artık bana itaat etmiyorlardı. Onlar akmaya başlarken ağlamamı da kontrol edemez olmuştum. Memur bu durumu yaşayan kim bilir kaçınıcı insansıyı görüyor olmanın sakinliği ve hatta biraz bıkmışlığıyla ama biraz da acıyan ifadeyle belgelerimi bana geri uzatırken ileride danışma odası olduğunu ve oraya gidip destek talep edebileceğimi söylüyordu. Buruşmuş kağıtlar elimde yerimden kalkarken elimin tersiyle gözyaşlarımı silmeye çalıştım. Herkesin içinde ağladığım için biraz utanmış hissetmekle, kendimi yere atıp hıçkırığa hıçkırığa ağlama isteğim arasında danışma odasının kapısına kadar yürüdüm. Kapıyı çaldım, içeriden gelen “Buyurun,” sesine karşılık kapıyı yavaşça açtım. Yine karşımda bir masa ve bir memur vardı. Bu kez bakışları daha yumuşak ve daha anlayışlı görünen bir memurdu. Sorunun ne olduğunu sordu.

Yeni roller talep ettiğimi, buna ihtiyacım olduğunu, her bir rolü bırakmanın ve talep etmenin bir sürü süreç içermesinin saçmalık olduğunu, özgür olmak istediğimi, hayallerimi yaşamaya hakkım olduğunu ama hayallerim için çabalarken elimdekilerden olmaktan ve başarısız olmaktan ne kadar korktuğumu anlatırken kelimeler adeta zihnimden akıyor ve ben hiç susmadan konuşmaya devam ediyordum. Sanki istesem de kendimi susturamayacak gibi, patlamış bir su vanası gibiydim.

Memur uzun bir süre yalnızca başını sallayarak ve bana peçeteler uzatarak dinlemeye devam etti. Ben konuşmayı kesin-ce bir süre sessizlikle bekledik. Biraz su içtim, su şişesini tutarken ellerimin ne kadar titrediğini fark ettim. Kırgındım ama bu öylesine bir kırgınlık değildi, birine kızmak gibi değildi, sanki var oluşa, sisteme karşı bir sitemdi.

“Ne yaşadığınızı anlıyorum,” dedi sakin bir sesle. “Özellikle sizin yaşlarınızda insansıların birçoğu aynı sebeple bize başvuruyor. Yeni roller istemeniz gayet anlaşılır, benim de sizin yaşlarınızda bir kızım var, o da çok zorlandı bu seçim sürecinde.”

Kısa bir duraksamanın ardından devam etti:

“Bu krizin yaşanacağını bildiğimiz için rol çatışması yaşayan kişilere istisna niteliğinde üç gün ek süre veriyoruz. Şimdi lütfen bu üç gün içerisinde gerekli kararları alıp, dilekçelerinizle tekrar gelin.”

Söyledikleri beni gerçekten düşündürürken ve biraz rahatlatırken üç günlük ek süreyi duymak içimde yeniden bir şeyleri canlandırdı. Ağlamaktan şişmiş yüzüme gülümsememi yerleştirip, kucığımda birikmiş sümüklü peçetelerimi toplayıp, kırışmış kağıtlarımı göğsüme bastırıp, gülümseyip teşekkür ederek odadan çıktım.

Binadan çıkıp derin bir nefes aldım. Üç gün içinde her şeyi çözmem, rollerimin ve kaynaklarımın tümünü gözden geçirip en doğru kararları vermem gerekiyordu. Derin bir nefes daha aldım, yaşamayı ne kadar çok sevdiğimi ve yaşamak için bu kadar mücadele etmenin ne kadar yorucu olduğunu ama bizim gibilerin kendisi için bu mücadeleye ne kadar hazır olduğunu hissettim.

Biraz mağrur ve hatta fazla sayılabilecek bir meydan okumayla çenemi kaldırıp şunu düşündüm: Biz belki üçüncü evren gezegeni canlısıyız ve onların özgürlüğünü kıskanıyoruz ama dünyalı insanlar bunu anlayamaz.

Sıfır Beden

Kübra Öznur Çelik

Mezarıma doğru yaklaşıyorlar. Adımları toprağın üzerinde sert darbeler bırakıyor. Yukarıdaki hayatın gürültüsü buraya sadece uğultu olarak ulaşıyor ama ben kimin hangi niyetle bastığını hissedebiliyorum. Daha önce defalarca dedemi ziyaret ettiğim mezarlığın girişindeki çiçekçiden alınmış, plastik kokusuyla karışmış gerçek çiçekler var ellerinde. Karışık renkli... Sanki renklerin çokluğu, içlerindeki suçluluk duygusunu örtecekmiş gibi.

Geçen haftadan bu yana gelmediler. O gün de zaten taze gömmüşlerdi beni. Toprak henüz havalıydı, üzerime atılan her kürekte bir nefeslik boşluk kalıyordu. Şimdi ise iyice çökmüştü üzerime. Yaklaştıkça anlıyorum, bir an önce ellerindekileri di- kip, dudak ucuyla bir iki Fatıha okuyup, omuzlarındaki cenaze borcunu ödeyip gitmek istiyorlar.

Keşke bir vasiyet de yazsaydım. “Öldükten sonra asla ziyaretime gelmeyin. Beni en azından burada, daracık çukurumda rahat bırakın,” deseydim ya... Ama diyemedim. Yaşarken kapladığım her alan için özür dilerdim sadece. Ne büyük hata.

Üzerimde bir hareketlilik var. Küçük küreğin toprağa girişi, kemiklerimde yankı yankı yayılıyor. Annem mi o? Eğilip toprağı eliyle düzeltiyor? Hayattayken tenime değmeye korkan elleri, şimdi üzerimdeki çamura nasıl da yakın. Ben aşağıda, hayatım boyunca veremediğim kilolarla mücadelesini kaybetmiş yağlı bedenimle yatıyorum. İnsanların iğrenerek bakan gözlerinden kaçmak için seçtiğim sığınak, şimdi onların görev bilinciyle taci- z ediyor.

Ölü bedenimi sıkıştıran topraklara bile açmışım gibi geliyor. Ama bu seferki açlık midemde değil. Bu seferki açlık, bir kez olsun, “Can nasılsın,” sorusunun altında gizli olmayan bir samimiyete duyulan küflü açlık.

Erkan ve Birol... Ayak seslerinden tanıyorum onları. Erkan’ın sol ayakkabısı hafifçe sürter toprağa, Birol ise her zaman acelecidir, topuklarını sertçe vurur. Mezarıma diktikleri çiçeklerin can suyunu dökerken aralarında fısıldaştıklarını duyuyorum. Belki de bu akşamki maçın skorunu ya da dün gece grupta paylaşılan komik videoyu konuşuyorlar. Benim üzerimde dururken bile, hayatın cilvesinden kopamıyorlar. En yakın arkadaşlarımdı onlar. Öyle derlerdi ya da ben öyle sanmaya muhtaçtım. Benden ayrı yaptıkları planları duyurmamak için çok da çaba harcamadıklarını şimdi daha net anlıyorum. Birlikte en fazla internet kafeye gidebiliyorduk. Orası benim kozamdı. Karanlıkta, monitörlerin ışığı yüzümdeki terleri gizliyor, oturduğum geniş koltuklar vücudumun fazlalıklarını bir nebze olsun kamufle ediyordu. Orada, oyunun içindeki zayıf, hızlı ve çevik karakterlerin arkasına saklanabiliyordum. Ama kulaklığı çıkardığım an gerçeklik, kafedeki ağır nem kokusuyla birlikte üzerime çökerdi. Onlar yan masalarda diğer maceralarını ağızlarından kaçıırırlardı. “Dün akşamki parti çok iyiydi abi,” derken bir an duraksar, bana bakıp “senin işin vardı herhalde,” diye baştan savma bir yalan uydururlardı. Suçluluk duymuyorlardı. Neden duysunlar ki? Kızlı erkekli ortamlara, dans edilen mekanlara ya da daracık masaları olan balıkçılara benim gibi birinin götürülmemesi kadar normal bir şey yoktu onlar için. Ben bilgisayar başında vakit öldürülecek evcil arkadaştım.

Yapmış oldukları etkinliklerde ne kadar aklım kalsa da isteklerimi belli etmemeyi çok erken yaşta öğrenmiştim. İstemiyormuş gibi yapmak, reddedilmekten daha az acıtıyordu. Birol bir keresinde, “Oğlum pantolonunun markası ne, çok sağlammış,” diye gülmüştü. Altındaki basit alayı sadece ben duymuştum. Pantolon marka olduğu için değil, belime uyan tek parça o olduğu için üzerimdeydi. Terziye gidip ağını genişlettirdiğim, düğmesi kopmasın diye nefesimi tutarak giydiğim kumaş parçası, benim için bir kıyafet değil, bir utanç çuluydu. Şimdi toprağımın üstünde durmuş, muhtemelen saatin dolmasını bekliyorlar. Birol’un telefonunun bildirim sesi geliyor kulağıma. Bir mesaj, bir hayat belirtisi... Ben burada sessizliğin en koyu halindeyken, onlar ekranın içindeki dünyayla bağlarını koparmıyorlar. Yukarıda güneş var, biliyorum. Toprağın ısınmasından anlıyorum bunu. Ama benim içim, internet kafenin en arka masasındaki ışıksız köşe gibi hâlâ.

Annemle babamın bir tanecik oğlu, Can’ıydım. Onların gözünde, bir türlü düzeltilemeyen üretim hatası gibiydim. Çocukluğumdan sonra bedenime ağır gelmeye başlayan yağların, ördek gibi sağa sola yalpalamama neden olan yürüme şeklimin ve her mevsim alnımdan boşalan yapış yapış terin birer savunma mekanizması vardı onlarda. Herkese karşı beni korumaya çalışırken aslında beni kendimden koruyamadıklarını fark etmediler.

Sınıf arkadaşımın annesiyle sokakta karşılaştıklarında, annemin yüzünde beliren suçlu ifadesini hiç unutmam. Merhabalaşmak, hâl hatır sormak lükstü bizim için. Annemin ağzından

dökülen ilk cümle, bir savunma dilekçesi gibi olurdu. “Aslında Can yeni bir diyetle başladı, bu sefer çok kararlı.” O an yer yarılsa da içine girsem diye bakardım. Annem için benim sağlığım değil, başkalarının gözündeki başarısız anne imajıydı sanki önemli olan. Sanki fazla kilolar benim değil, onun iyi bakamadığı bir çocuğun kanıtıydı.

Babam ise hep sessizdi. Akşam yemeğinde tabağıma koyduğum her lokmayı sayan gözlerini üzerimde hissederdim. Çatalın tabağa çarpma sesi, evdeki tek konuşmaydı bazen. Duyduğumuz afili teşhislerin peşinden gelen ilaç torbaları eve birer birer girerken, ben odama çekilip kendi içimde kaybolurdum. İnsülin direnci, metabolik sendrom, hormonal bozukluklar... Bütün bu kelimeler, aslında çok yiyorsun, demenin kibarcasıydı.

Ama kimse sormadı, Can, neden bu kadar açsın?

Onlar içeride televizyon izlerken, ben odamın kapısını kilitler, telefonun ışığını en kısığa getirip gizlice siparişimi verirdim. Kapı ziline çalmaması için kuryeye, ‘Geline ara, kapının önüne bırak,’ notunu düşerken casus gibi hissederdim kendimi. Yağlı burgerlerin, üzerine dökülen baharatlı sosların kokusu odama dolduğunda, kısa süreliğine de olsa boşluk hissimin dolduğunu sanırdım. Hiçbir zaman gerçek bir tokluk hissi yaşamadım. Yemek borumdan aşağı inen her lokma, ruhumdaki bir deliği kapatmaya çalışıyordu ama delik her geçen gün daha da büyüyordu. Yatağa yattığımda, kendi nefesimin sesinden korkardım. Boğazımdaki etlerin nefes yolumu tıkadığı saniyelerde, içeriden gelen gülüşme seslerini duymak... İşte o zaman, bu bedenin benim için bir hapishane olduğunu anlardım. Gardiyanlarım ise beni en çok sevenlerdi. Şimdi burada, mezarda üzerime yığılan bu topraklarla beraber yatarken bile açlık peşimi bırakmıyor. Belki de hayatım boyunca yediğim her şeyin bedelini, şimdi toprağın beni yemesiyle ödüyordumdur.

Kalbimi yerinden oynatan kızı uzaktan sevmem gerektiğini çoktan kabullenmiştim. Onu sevmek, benim için bir lunaparkın dışındaki parmaklıklardan içerideki ışıkları izlemek gibiydi. Var olduğunu biliyordum, sesini duyabiliyordum ama onun dünyasına girmem fizik kurallarına aykırıydı. O, koridorda yürürken etrafına saçtığı parfüm kokusuyla sanki başka bir yer çekimine tabiydi. Ben ise her adımında yerin merkezine biraz daha yaklaşıyordum. Ağır, hantal ve gürültülü...

Onunla iletişim kurmanın tek yolunun bana rejim önerisi vermesi olduğu gerçeğiyle yüzleşmek ne kadar acıydı. Bazen kantin sırasında arkasında dururdum. Aramızda sadece bir karış mesafe olurdu ama mesafe benim için okyanuslar kadardı. Dönüp de bana, “Şu yeni çıkan detoks çayını denedin mi,” dese, sanki dünyadaki en romantik cümleyi kurmuş gibi sevi-necektim. Çünkü o zaman varlığımı fark etmiş olacaktı. Bir insan olarak değilse bile, en azından iyileştirilmesi gereken bir vaka olarak radarına girecektim. En zoruydu nefes nefese kaldığımı hissettirmemek. Sadece iki kat merdiven çıkıp sınıfa girdiğimde, göğüs kafesim bir hapishane parmaklığı gibi sıkıştırdı ciğerlerimi. O sırada onun sırasının önünden geçmek zorundaydım. Terimin kokusu ona ulaşmasın, hırıltılı nefesim kulağına gitmesin diye nefesimi tutardım. Yüzüm mosmor kesilir, beynime giden oksijen azalırdı ama yine de normal insan maskesini düşürmezdim. Onun görmediği anlarda, çantamdan hiç eksik etmediğim koca rulo havlu kâğıdı çıkarır, bir suçlu gibi tualete sığındım. Rulo rulo kâğıdı alnımda, boynumda, gömleğimin altındaki vicık vicık ıslaklıkta gezdirirdim. Terleri temizlerdim ama utancı temizleyemezdim. Yerinde yeniden doluşacak terleri beklerken, kâğıtların çöp kutusundaki yığını benim hayattaki tek izimmiş gibi gelirdi.

İnsan bir süre sonra neden böyle olduğunu anlamasa da kabul ediyor, kendiyile barışık değilse bile kendiyile sessiz bir ateşkes imzaladığı bir hayat çizebiliyordu. Ben de öyle yapmıştım. Kimsenin beni sevmeyeceğine dair kesin hükmü giydiğim gün, aslında ruhumdaki ilk çatlağı kendim açmıştım. O kız, koridorlarda bir hayalet gibi süzülürken ben, kendi etlerimin arasına gömülmüş bir mahkûmdum. Şimdi kâğıt havlulara ihtiyacım yok. Terlemiyorum artık. Soğudum. Ama onun acıyan bakışının sıcaklığı hâlâ bir yerlerde derimi yakıyor. Mezarımın başına diktikleri karışık renkli çiçeklerin arasında onun da bir teli var mıdır? Sanmam. Muhtemelen benim öldüğümü duyduğunda sadece, “Yazık olmuş, daha çok gençti,” demiştir. Bir diyet listesinin altına düşülen önemsiz bir not gibi. O notun ağırlığıyla ezildiğim son gün, bina yirmi katlı olmasına rağmen sanki dünyaya sadece on bir kattan ibaretti. Girişteki asansörün kapısında sarı levhayı gördüğümde, Anızahı, yazısı bana bir işaret gibi gelmişti. Sanki hayat bana son bir oyun oynuyor, “Eğer o tepeye çıkacaksan, bunu her hücrenle hissederek yapacaksın,” diyordu. Hantal vücudumla oraya kadar tırmanmak, benim için bir

başarı değil, bir hesaplaşmaydı.

Birinci katta henüz enerjim vardı ama utancım daha fazlaydı. Girişteki komşu teyzenin, “Yine mi yürüyorsun evladım, spor mu yapıyorsun,” diyen yapay neşesi ciğerime oturdu. Spor yapmıyordum, ölmek için yer çekimine meydan okuyordum.

Üçüncü kata geldiğimde, ortaokuldaki beden eğitimi dersi düştü zihnime. Herkesin eşofmanları jilet gibi dururken, benim üzerimdeki kumaş yığını bir çadır gibi dalgalanırdı. Öğretmenin, “Can, bir tur daha koş oğlum, bak eriyeceksin,” deyişi... O gün sahada eriyen yağlarım değil, onurum olmuştu. Her adımda sallanan bedenimle alay eden çocuksu ama zehirli kakhahalar şimdi merdiven boşluğunda yankılanıyordu.

Beşinci kat, nefesimin kesilmeye başladığı yerdi. Durdum, korkuluklara asıldım. Kalbim o kadar sert vuruyordu ki, sanki göğüs kafesimi kırıp dışarı fırlayacak ve benden önce yukarı varacaktı. Orada, marketteki kasiyer kızı hatırladım. Elindeki çikolata paketini barkoddan geçirirken bana attığı, “Emin misin bunu da yiyeceğine,” diyen bakışı... Sırf o bakış yüzünden aldığım her şeyi çöpe attığım geceyi hatırladım. Açlıktan değil, bakışlardan dolayı mide krampı geçirdiğim o geceyi.

Yedinci katta dizlerim titremeye başladı. Ayaklarım sanki her biri yüz kiloluk prangalarla bağlanmış gibiydi. Orada annemi düşündüm. “Can’ım,” derken bile sesindeki hayal kırıklığını gizleyemeyişini. Onun için ben, hiçbir kıyafete sığmayan, fotoğraf karelerinde arkalara saklanan, misafirliklerde, “Bir şey yemeyeceğim,” dedikçe içten içe “Lütfen bir şey yeme,” diye dua edilen bir yükten ibarettim.

Dokuzuncu kata vardığımda terden önümü göremez olmuş-tum. Çantamdaki havlu kâğıdı çıkarmadım bu sefer. Bıraktım, aksın. Terimle ıslanan merdivenler, benim bu dünyadaki tek gözyaşım olsun istedim. Erkan ve Birol’un kızlı erkekli partilerde içtikleri soğuk biralarn ferahlığı geldi aklıma. Benim boğazımdan geçen ise sadece sıcak, yapışkan bir havaydı. Onlar dans ederken ben kendi ağırlığımanın altında can veriyordum zaten.

On birinci kat... Kapı aralığından süzülen beyaz ışık. Durdum. Bina yirmi katlıydı aslında ama ciğerlerim, buraya kadar, dedi. Orada, yarım kalmışlık hissiyle rüzgâra çıktım. Hayret... Yukanda rüzgâr ne kadar da özgürmüş. Benim aksime, hiçbir ağırlığı yoktu. On birinci katın koridorundaki büyük pencereyi ittimde, yüzüme çarpan rüzgârın bir bıçak gibi keskin olacağını sanmıştım. Yanılmışım. Rüzgâr yumuşacıktı, sanki hayatım boyunca beni iten ellerin aksine, buyur eden bir dost gibiydi. Aşağıya baktım. Şehir, ayaklarımın altında karıncalar gibi kıpırdayan, her biri kendi mükemmel hayatının peşinde koşan insanların ışıklı hapishanesiydi.

O an, üzerimdeki ağırlığın aslında etten ve kemikten olmadığını anladım. Üzerimdeki ağırlık, annemin sustuğu cümleler, babamın hayal kırıklığıyla dolan bakışları, Erkan’ın iğneleyici gülüşü ve o kızın hiç bakmadığı boş koltuktu. On bir kat boyunca tırmandığım her basamak, aslında bu ağırlıklardan her birini aşağıya bırakmak içindi. Kendimi boşluğa bıraktığım ilk saniyede, hayatımda ilk kez gerçekten hafif olduğumu hissettim.

Hava, bedenimin kıvrımları arasından süzülürken sanki beni soymaya çalışıyordu. Kat kat yağlarımın, terden ıslanmış tişörtümün ve ruhuma yapışmış şişko etiketinin arasından geçip gidiyordu. İlk kez terlemiyordum. İlk kez nefes nefese değil-dim. Aksine, birkaç saniyelik düşüşte akciğerlerim hiç olmadığı kadar oksijenle dolmuştu. Gözlerimi kapattığımda, rulo rulo havlu kâğıtların havada uçuştüğünü, üzerimdeki zırhın parça parça dökülen pulları gibi döküldüğünü hayal ettim. Yer çekimi, hayatım boyunca bana düşman olan kuvvet, şimdi beni kurtarmak için kollarını açmıştı.

Betonun sertliğiyle buluşmadan hemen önce zihnimde tek bir görüntü belirdi. Annemin akşam yemeği için tabağıma koyduğu tek dilim diyet ekmeği... Küçük, kuru ve lezzetsiz ekmek parçasının yanındaki koca bir hayal kırıklığı. Sonra her şey karardı. Sessizlik, bir kuryenin kapıyı çalmadan bırakıp gittiği paket gibi, ruhumu sessizce teslim aldı. Şimdi, üzerime atılan bu tonlarca toprakla beraber yatarken, yukarıda ağlayan kalabalığa bakıyorum. Mezarımın başına diktikleri çiçeklerle, hayattayken bana sunmadıkları renkliliği toprağıma borç veriyorlar. Ne büyük bir lütf...

İçimdeki doymak bilmeyen canavarı susturmak için on birinci kattan aşağı ağır bir taş gibi bırakmıştım kendimi. Sonunda zayıfladım. Şimdi bir deri bir kemik kalana dek bu toprağın altında bekleyeceğim. Hayatın benden eksiltmediğini, ölümün iştahla bitirmesini izleyerek...

Yollarına Asfalt Dökülmüş Gençliğimizin

Efe Egilmez

O gün hiç de farklı bir gün değildi aslında. Yalnızca Zeynep'in doğum günüydü. Arkadaşları, "Gel birlikte kutlayalım doğum gününü," demişlerdi. O da izin almıştı iş yerinden. Ne var ki eleman eksigi vardı, çalışacaktı mecbur. Ama insaflıydı patronu. "Erken bırakacağım bugün seni," demişti. En geç on birde çıkartacaktı.

"Canım bir saat neyinize yetmiyor? Anan baban seni yapmak için bir saat uğraşmamıştır."

Hep böyleydi patronu. Hayatta herkese, her şeyi söylemeye hakkı olduğunu düşünürdü. Biraz bozulma emaresi gösterilsin, alıngan olmakla suçlardı karşı tarafı. "İnsan da biraz mizah duygusu olacak. Değil mi ya? Biz Hoca Nasreddin'in, Aziz Nesin'in evlatlarıyız."

Böylelikle kendi doğum günü için bize kendi çalıştığı barda rezervasyon yaptırdı. "Bari sizin barda olalım da arada yüzünü görelim," demiştik. Bütün gece bize hizmet etti. Bizi görmek öyle sanıyorum keyifliydi onun için yine de. Birilerinin bir yerlerde kendisini düşündüğünü görmek iyi hissettiriyordu. Fakat Zeynep masaya her gelişinde tedirgin oluyorduk, elimizi kolumuzu nereye koyacağımızı bilemiyorduk, bir sonraki içkilerimizi sipariş ederken ezilip büzülüyorduk. Her kahkahaya utangaç bir sessizlik eşlik ediyordu.

Bu esnada doğum günü çocuğundan gizli pasta organizasyonu tamamlandı. Pastayı almaya ben gittim. Zeynep'in kız arkadaşı mekânın işletmecisiydi. Pastanın parasını o ödedi. İtiraz da istemiyordu:

"E canım, ben nesiym bu kadının?"

Saat on biri geçtiğinde patron nihayet bıraktı onu. Oturduğu anda öyle bir oh çekti ki, kanımıza karışan alkolden utandık. Sanki onun yorgunluğundan biz sorumluyduk. Biz müşteri miydik yoksa onun arkadaşları mı? Hayat bu kadar karmaşaya sığmıyordu.

Neyse ki o sırada pasta geldi, artık doğum günü çocuğunu bir nebze olsun sevindirebilecek olmanın rahatlığını duyduk içimizde. Doğum günü şarkısı yankılandı mekânda. Daha gözlerimiz neler olup bittiğini algılayamadan cep telefonları kayda başlamıştı bile.

"Haydi haydi dilek tut bakalım."

"Sonra üfleme yi unutmaaa!"

Zeynep durdu. Şimdi düşünecek hali yoktu. Artık düşünmek istemiyordu. Düşünmekten niye bu kadar ürküyorum diye düşünmek de istemiyordu. Hiç düşünmedi. Gözlerini kapattı. Dilenmeye hazır bir dilek birikmişti içinde.

"Şu adam tez zamanda gebersin! Gebersin de hepimiz bir nefes alalım."

Mumları üfledi. Şimdi tüm masalar onun bu dileğini kutluyordu. Alkışlar Zeynep için yükseliyor, kadehler onun şerefine kalkıyordu.

"Eee ne diledin bakalım," diye sordu Nazlı.

O bir plazada bütün gün tablolar yapıyordu. Belki de biraz bu yüzden, hayat onun için kategorilerden ibaretti. Aslında herkes doğum günü çocuğunun dileğini söylememesi gerektiğini bilir. Yine de ne dilediğini sormak da olmazsa olmazdır. İşte o soruyu soran kişi Nazlı'ydı.

"Aaa söylenir mi hiç? Söyleme söyleme!"

Bunu diyen de İlker. Biraz Nazlı'yla uğraşmak için. Belki masanın altında bacağına bir tekme atması umu-duyla. Biraz da dahil olabileceği bir sohbet bulmak için.

"Siz benim yerimde olsaydınız ne dilerdiniz? Ben de onu diledim işte."

Dünya sessizliğe gömüldü şimdi. Hiç düşünmeden yaşayan hayatlar boylu boyunca masaya uzandı. İçkilerden bir yudum daha alındı. Biraz daha unutmak için. Ya da hatırlamak, saklı kalan yolları.

Berke başını avuç içine dayadı. O kadar uzun boyluydu ki masaya eğilmiş kambur dururken bile kocaman bir dev gibiydi. "Ben başlayayım," dedi. Ne diyeceğini kendisi de bilmiyordu.

"Bir evim olsun isterdim. Valla bu kadar. Her gün kal-

kıyorum yataktan, işe gidiyorum. Ev arkadaşları da çekilmiyor, aha Zeynep, sen tanıyorsun onları. Çekilecek dert mi? Ortak alan yok doğru düzgün. Kalk işe git, dön, uyu. Uyumamak için aha bu mekanlarda sabaha kadar iç. Bir evim olsa, her şey çok farklı olurdu."

"Bu mu yani," dedi Selim, "Oğlum bir tane dilek hakkın var, bir tane. Hem nasıl dilek bu? Biraz detay ver. Bir evim olsunmuş. Miami'de mi Sivas'ta mı? Ohooo."

"Haydi lan oradan, sen ne dilerdin sanki?"

"Ben Avrupa'da yaşamayı dilerdim abi, net."

Berke eline fırsat geçmiş gibi hissetti. Hemen öcünü alacaktı.

"Bravo! Amma da yaratıcısın be, hiç aklıma gelmezdi valla. Hem detaylandır biraz oğlum. Polonya'da mı Finlandiya'da mı, ikisi de Avrupa."

"Valla biliyor musun, hiiiic fark etmez. Polonya'da bile yattığın yerden devlet para veriyor sana. Biz burada bokumuzu laciverte boyuyoruz. Anca o kadar."

"Orada da savaş var be oğlum. Ukrayna mukrayna derken, Polonya'ya sızar. Oradan Almanya'ya kadar yolu var. Aha şuraya yazıyorum."

"Aman be, biz her gün savaştayız zaten. Yaşadığımız hayata bak. Koyar mı bize? Di mi Kadir?"

Kadir suskunluğunu bozmadı. Ben, kendimi düşündüm. Geleceğimi. Yaşadığım günleri. İnsanın hayattan dilekleri olmalıydı. Hayalleri. Olmayacağını bilse de. Yakın gibi gözüken, uğrunda çaba sarf etmese de bir gün gerçek olabileceği düşlenen bir hayal. Benim hayallerimse gerçekçilik denizinde boy veriyordu. Öyle bir noktaya gelmişim ki hayatta, doğum günü pastamı üflerken bir sonraki doğum günümün hatırlanması olabildirdi tek değişim.

Gamze, Zeynep'in çok eski arkadaşıydı. Uzun yıllar

barlarda çalışmıştı o da. Kusmuk temizlerken tanışmışlardı Zeynep'le. Gülüyorlardı o zamanlar. Hayaller kuruyorlardı. Bazen mekânın çatı katında uyuyup yıldızları seyrediyorlardı. Yıllar önceydi. Yıldızlar o zamanlar ne kadar da yakın görünüyordu.

Bugünlerde bir ofiste yönetici asistanı olarak çalışıyordu Gamze. Kendi hayallerinden bahsetmek istemedi. Çünkü en büyük hayali Harry Potter koleksiyonu olmasıydı. Bu büyülü dünyaya ait bütün nesnelerin oyuncaklarını toplamak, bir Hogwarts salonu yapmak istiyordu. Hâlâ bir gece kendisine büyücülük okulundan davet gelmesini umuyordu. Muggle olmaktan sıkılmıştı. Hem de nasıl. Fakat büyümüşü artık, öyle söylüyorlardı. Yıldızlar ne kadar uzak görünüyordu şimdi.

Kadir ise insanların keyfini kaçırmak istemedi. Yedi yıldır tek bir dileği vardı. Kardeşini bulmak. Gerekirse kemiklerini. Çiçeklerin altına yatmış olsun isterse. İsterse gülümsüyor olsun hâlâ, hiç ölmemişçesine. Ya da ay ko-partmış olsun kellesini gri ışığıyla.

"Benim tek bir dileğim var," dedi İlker. "Mutlu ol yeter."

Beklenmedik şaka herkesi gülümsetti. Ancak İlker'in beklediği şiddette değil. Kendisi için pek fazla bir şey düşünmezdi. Bütün gün çalışırdı. Sohbetin başından beri şöyle afili bir dilek bulmaya uğraşıyordu. En sonunda bu şakaya razı geldi.

"Ben başka bir şey soracağım," dedi Nazlı. Olur da kendisine sıra gelirse diye değiştirmek istedi konuyu. Eğer dileğinin müdür olmak olduğunu söyleseydi garipseneceğini biliyordu. Bir insanın ufkunun iş hayatıyla sınırlı olması, bu masada pek takdir görecektürden bir yaklaşım değildi.

"Adını hatırlamıyorum şimdi. Film enteresan bir dün-

yada geçiyor. Belli bir tarihten itibaren doğum günü olan kişinin yalnızca bir yıl ömrü kalıyor. Adını hatırlayınca gönderirim size. Tavsiye ederim, güzel bir filmdi. Ne yapmak isterdiniz, hemen şimdi bir yıl ömrünüz kalsa?”

“Aha, ben bütün gün cigara içerdim valla,” dedi Berke.

“Paso devam yani,” dedi Kadir.

“Aynen öyle kardeşim, paso devam. Ama çalışmak yok.”

“E parayı nereden bulacaksın,” diye sordu İlker.

“Yav benim dileğim değil mi bu? Sen n’apardın ulan sanki?”

“Avrupa kardeşim. Bari orada öleyim. Ama dur bak de-taylandırayım. Son bir yılımı Almanya’da geçirmek isterdim, Berlin’de. Oraya gömülmek bir de. Bari eş dost akra-ba her sene-i devriyemde taa fizana kadar gitmek zorunda kalmasın. Nasıl ülkeyse bu, bütün mezarlıklar anasının nikâhında.”

“Oğlum Kilyos’a gitmeyelim diye her sene Berlin’e mi getirteceksin bizi mezarına?”

“İki medeniyet kokusu alırsınız hiç değilse, fena mı?”

Bir yıl ömrünün kaldığını düşünmeye başladığından beri Zeynep’in kalp atışları hızlanmıştı. Artık dayanamıyordu. Günde on iki saat çalışmaya, çalıştıktan sonra sabaha kadar o bar senin bu bar benim içmeye, akşamüzeri güç bela kalkıp hiçbir şey yemeden işe gitmeye. Yitik nesil diye anılma fikrine dayanamıyordu artık. Gamze’yle göz göze geldi.

O çatı katında Gamze’nin saçlarının yıldızlara nasıl kavuştuğunu hatırladı. Nasıl ayrı düştüklerini birbirlerinden. Gençliğinin yıldızlardan koparak nasıl kara deliğe kavuştuğunu düşündü. Gamze’yle göz göze geldi ve sevgilisinin bakışlarını hatırladı. Görmedi onları, ama biliyordu, oradaydılar. En az mezarı kadar yakındılar şimdi ona.

“Ben... Şu filmde vardı ya. Eşkiya ’da. Bir çatıya çıkıyorlardı hani. O çatıya çıkmak istiyorum. Ama hep birlikte. Son bir yılım... Tek başıma olmak istemiyorum artık. Yani istemezdim. Sürükleniyoruz gibi hissediyorum. Çok yor-gun. Saçmalıyor muyum? Eh, doğum günü kıızıyım ben, idare edin. Gerçekten söylüyorum, şu İstanbul’a geleli kaç yıl oldu, hep o çatıya çıkmak istedim. Bir kez görmek. Ne bileyim işte. Filmı de çok sevmem ama... Şöyle güneşin doğuşunu oradan izlemek, hayata bir kez olsun geniş açıdan bakabilmek. Görmek istiyorum artık. Ne bileyim işte. Görmek isterdim.”

Bu sözlerin ne anlama geldiğini biliyorduk. Ya o çatıya çıkılacaktı ya hayata küfredilecekti. En iyisi hayata o çatıya çıkıp küfür etmektı. Hiç değilse İstanbul duyardı bizi.

“Gidelim ulan,” dedi Kadir. “Yarın mesai var. Laf! Sonraki gün de var. Sonraki gün de. İçelim sabaha kadar. Bu gece de sabahı biz fethedelim ulan.”

“Yavaş gel yavaş.”

“Ben biliyorum orayı,” dedi Nazlı.

Sabah ofise gidecekti. Ama eğer bu gece çıkmazsa o çatıya, sabahı bekleyip geceyi tarih etmezse, bu adımı da atmazsa hayatında, kendinden nefret edecekti.

Gamze gülümsüyordu. Çatıyı hayal ediyordu. Şimdiye kadar var olmuş bütün çatıları. Yıldızların birbirini kovaladığı bütün çatıları. Zeynep’i arıyordu gözleri. Şimdi ne kadar uzaktı.

Biliyor musunuz, ben de o çatıya çıkmak istedim. Hatta o gece, belki de içkinin etkisiyle bütün hayatım buna bağ-lıymış gibi geldi. Sanki ömrüm, hayatı aramakla geçmiş gibiydi. Tuhaf bir duyguydu. Ben de vardım bu işte.

Kadehlerimizi çatıya kaldırıyorduk. İçkileri nasıl içtik bilmiyorum. Bir an önce sabah olması için vakitle yarış-yorduk. Güneş hızlansın diye daha çok gülüyorduk. Heye-canlıydık. Çünkü Allah’ın işine karışuyorduk. Biri bizi gör-sün diye. Bu masanın tutkusu duyulsun, o çatı kendisini aradığımızı bilsin diye.

Nihayet kalktık. Umut kırıntıları eşlik ediyordu ilk kez bize. İstanbul sokaklarında ardımızdan bırakıyorduk bu kırıntıları. Belki bizi takip etmek isteyenler olurdu. Burnumuzun dibini göremeyecek kadar sarhoştuk. Ben arkadaş-larımı izliyordum. Herkes gülümsüyordu. Yapacaktık bu-nu. Hep birlikte. Başım inanılmaz dönüyordu. Yürüyör-dük yine de. Çok yakındık artık.

Şahkulu Sokak’la Galip Dede Caddesi’nin keşiştiği nok-taya vardığımızda bir şey oldu. Gökyüzü küstü evlatlarına bir kez daha. Kara kedi göründü birkaç defa. Galata Kule-si küçüldükçe küçüldü, bir dilencinin cebine girdi. Ka-dir’in kardeşi rögar kapağından çıkıp selamladı bizi. Ve gitti.

“Kadir senin gecenmiş bugün,” dedim.

Sen nereden biliyorsun, der gibi baktı bana. Ağırbaşlı bir tavır takındı sonra.

“Yok. Bugün Kadir gecesi olsaydı gök yarılır cennet gö-rünürdü,” dedi işi şakaya vurarak.

“Kim bilir,” dedim.

Ve Tanrı tırnağının ucunu gösterdi bize. Dağların kılı kıpırdamadı.

Ben öylece kaldım. Ayaklarımı hissetmiyordum. Zey-nep’in gözlerini kapatmış aşağı doğru çekildiğini görüyör-dum. Olduğumuz yerde mihlanmıştık, hareket edemiyor-duk. Biraz sonra asfalt çalışmasıyla ilgili uyarı levhasını gördüm. Ama çok geçti. Asfalt bizi giderek aşağı doğru çekiyordu. Tuhaftı, taze dökülmüş asfalt sıcaklığının bizi yakması gerekirdi.

Acıyı hissetmiyorduk belki de artık. Hep birlikte gülü-yorduk. Birbirimize bakıyorduk. Çatıyı düşlüyorduk. Umarsızca. Gamze bir büyü yapmaya çalıştı. Alay ettik onunla. Her şeyle alay ettiğimiz gibi. Her dakika yaşamı küçümsediğimiz için.

“Aman canım,” dedi İlker. “Ne olacaktı sanki çatıya çık-sak, madalya mı takacaklardı boynumuza?”

“En iyisi bekleyelim,” dedim.

Bekliyorduk. Geride bıraktığımız kırıntıların takip edil-mesini. Kurtarılmayı bu asfalttan. Sıranın bize gelmesini.

Yaşıyorduk. Hayal kırıklıklarına küsüp umuda düşman olan bir çağda yaşıyorduk. Zorbalığa öfkelenip özgürlü-ğün imkansızlığına inanılan bir çağda. İnananlara bakıp Tanrı’ya sırt çevrilen, soy ağacına bakıp ormanlara düş-man olunan, tek bir güzel gün geçirememek korkusuyla ölümün çağrıldığı bir çağda yaşıyorduk.

İşin aslı yaşamıyorduk. Günlerimizi ekmek kırıntıları gi-bi geride bırakıyorduk. Belki bir gün biri bizi bulur diye.

Yine de hep yeni bir güne uyanıyorduk. Yarını bekleme-den, dünün bir an önce bitmesini dileyerek, bugün ne de çabuk geçiyor diyerek. İşin aslı uyanmıyorduk. Gözlerimi-zi açıyorduk yalnızca. Sözcüklerin anlamını yitirdiği ve yi-ne de bir o kadar el üstünde tutulduğu, ihtimam gösteril-diği bir çağda yaşıyorduk.

Bekliyorduk.

Ölülerimizi toplamayı, büyülü hale getirmeyi dünyayı. Kim bilir. Yaşamayı bekliyorduk belki de. Kaldırımlarda açan çiçekler, bir gün asfaltta da açar diye.

Karpuz Kokusu

Sinan Cumart

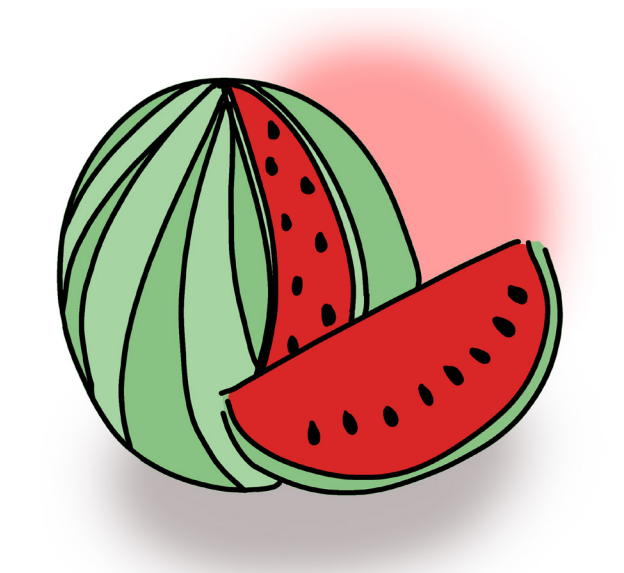
Serilip giden asfaltın üzerinde buharlaşan havayı izlemekten alıkoyamıyordu kendini. Halbuki yolun öyle dalgalanır gibi ilerlemesi, başını döndü-rüyordu. Hızlanmalıydı, işe yine geç kalmıştı. Şu ayakka-bının sert derisi bileğini oymasa, aşınmış tabanından sı-zan asfaltın ateşi ayağını kavurmasa daha da hızlanırdı. Dudağından süzülen damlalar ağzında kekremsi bir tat bıraktı. Tek bir kuru noktası kalmamış peçetesini çıkardı, yüzüne bastırdı. Yazı seven insanlara öfkelenmekte hak-lydı. Güneşin altında tabanı yanmış it gibi yürürken, in-sanın böyle bir mevsimi sevmesi mümkün müydü?

Karnı guruldadı, midesinden gelen sesi yuttu. Yetiše-meyecek korkusuyla evden fırlarken bir lokma ekmek bile koyamamıştı ağzına.

Burnunu çekti. Sanki göğsü doldu bu sefer. Nefes ala-madı. Bu, böyle olmayacaktı. Buralarda bir yerde temiz peçete olacaktı. Parmağında asılı duran poşeti açtı, önlü-ğünün cebini yokladı. Sonra geri çekti, karısı daha yeni ütölemişti ya.

Pantolon cebine attı elini. Parmak uçlarına değen sırlı-sıklam peçete topraklarından iğrendi. Hangisi terden ha-murlanmış, hangisi sümükten ıslanmıştı, ayırt etmek im-kânsızdı. Köşedeki markete kaydı gözü. Bir paket men-dil... Cebinde kalan son bozuklukları az önce evden çı-karken karısının avucuna saymıştı.

Sıcak asfaltın ağır havasını kırıp geçen bir koku çarptı burnuna. Canı mı çekmişti yine? Yok, gerçekten koku-yordu. Yaz sıcaklarını katlanılır kılan tek şey buydu işte. Buz gibi karpuz kokusu. Ağzı sulandı. Yutkundu. Dilini damağına yapıştırdı, sanki tadı ağzındaydı. Etrafına baktı. Kaynağını bulamadı. Kokunun ferahlatıcı serinliğinde bi-

raz daha oyalanmak istese de ayakları onu daha da hız-lanmaya zorluyordu.

Köşeyi döndü. Ötede, bir çöp konteynırının yanında duran karpuz kabukları gözüne çarptı. Hayır, burnuna gelen koku bu olamazdı. Çöpten gelse, bu kadar tazelik olur muydu hiç, daha sokağı görmeden burnuna ulaşır mıydı?

İki konteynırın arasında bir hareketlilik dikkatini çekti. Yok, kedi değildi. Bir çocuk. Eğilmiş bir şeyler yapıyor. Ayakkabısını mı bağlıyor? Ürkmesin diye sokağın öte ta-rafına geçti.

İyice yaklaştığında çocuk birden doğruldu, arkasını döndü. Korkmuş gibi değil de şaşırmış gibi bakıyordu.

Günsüz gözleri aksini söylese de on bir on iki yaşlarında ya var ya yoktu. Tombul, beyaz yüzünde parmakla bo-yanmış gibi duran, kıpkırmızı yanakları parlıyordu. Kıya-fetleri, eskimiş olsa da temiz ve özenliydi.

Gözleri, çocuğun ayaklarının dibindeki kabuklara kay-dı. O tatlı koku, baş döndürecek kadar yoğunlaşmıştı ha-vada. Belli ki çöpe henüz atılmışlardı.

Çocuğun terliklerini ancak o zaman fark etti. Kenarları yırtılmış, incecik tabanları çatlamıştı.

“Abi, bak,” dedi, elini iyice yukarı kaldırarak, “yepyeni ayakkabıları çöpe atmışlar.”

Parmaklarının üstünde yükselmiş, bir tepki bekler gibi duran gözlerini sabitlemişti yüzüne.

Cevap vermek istedi, ne diyeceğini bilemedi.

“Ben de boşa gitmesin diye aldım abi.”

Eli cebine gitti. Parmakları peçetelerin ıslaklığına bu-landı. Yüzünü çevirdi, yürümeye başladı. Çocuk da biraz ötesinden yürüyordu. Zoraki bir gülümsemeyle dönüp sessiz eşlikçisine baktı.

“İyi yapmışsın,” diyebilirdi sonunda. Sesi o kadar güç-lükle çıkmıştı ki, yanındakinin duyduğundan emin ola-madı. Yine de tekrarlamadı.

Yürümeye devam etti, hiç bakmadan, durmadan ilerle-di sokağın sonuna doğru. Adımlarını hızlandırdı. Terlik sesi de arkasından pat pat geliyordu.

Caddeye çıkınca kesildi sesler. Belli ki, o sokaktaki ev-lerden birinde oturuyordu çocuk. Eli hâlâ cebindeydi, iyice sıkı yumruğunu. Yürümeye devam etti. Avucunda acı, burnunda karpuz, boğazında tuz iziyle.

Yetmiş Dördüncü Penaltı

Cihad Özsöz

Bu kesif kokuyu ciğerlerine çekmek zorunda. En tatlı bahar gününde bile güzel olamayan sokaklardan ve evden kaçmak için girdiği bu iş onun kaderi. Öyle düşünüyor. Plastik çerçeveli pencerelerin, binlerce erkeğin terli bedenlerini sayısız kez üzerine bıraktığı uyduruk sandalyelerin, ısınmak için değil su şişelerini yakmak için kullanılan çöp tenekesinden bozma sobanın ve bayat çayın üzerine çay eklenerek demlenen o korkunç şeyin birleşiminden oluşan ölümcül havayı solumalı. Çünkü bu çirkinlikler birleştiğinde, hayatı boyunca verdiği yanlış kararlar yüzleşebileceği bir bedene bürünüyor. Bugün tüm bunları değiştirebilir.

Futbolcu olmak istedi. Yeteneğinden dolayı değil, sevdiği bir işle uğraşırsa kendisini bir yere ait hissedebileceğini zannettiğinden. Girdiği bütün işleri, kazandığı üniversiteyi bunun için bıraktı. Annesi kaymakam olsun istedi, o kaymakamın ne iş yaptığını bile merak etmedi. Zar zor kazandığı iki yıllık bölümü bırakmak istedi, annesi duymazdan geldi. Okulu bırakıp dedesinden lostracılık öğrenmeyi de reddedince araları iyiden iyiye bozuldu. Hayallerinin milyonda biri olarak gördüğü bu halı sahada çalışıyor şimdi. Önceleri yıkansa da temizlenmeyen renkli yelekleri toplamaktan sorumluydu. Sonra çay servisini üstlendi. Kadrosu eksik kalanlara destek olmak için kaleye geçtiği birkaç maç sayesinde ufak çaplı bir şöhret kazandı. Artık halı sahanın kadrolu kalecisi. Onu takımında görmek isteyenler fazladan ödeme yapmak zorunda. Mahcup bir sevinçle kazandığı paradan halı sahanın sahibi Bono'ya yüzde bırakıyor. Birkaç yerel haber sitesi onu haber yapınca videoları internete düştü. İlçenin diğer ucundan maç yapmak için mahalleye gelenler türedi. Bono bu sayede epey para kazandı. Higu fosforlu eldivenleri ve fiyakalı ama markasız formasıyla gün boyu kalede.

Hayatı tel örgülere sıkıştı Higu'nun. Alt yapıları girebileceği yaşı çoktan geçti çünkü. Ufak şöhretiyle amatör takımların ilgisini çekeceğini düşündü ama olmadı. Bono'nun söylediğine göre bazı maçlarını kim olduklarını bilmedikleri güneş gözlüklü adamlar gelip izlemişler. Ağzılarını bir elleriyle kapatıp, birbirlerinin kulağına sigara dumanı üfleyerek uzun uzun konuşmuşlar, sonra da siyah camlı minibüslerine binip gitmişler. Higu, Bono'nun bu hikâyeyi onu oyalamak için uydurduğunu biliyor. Bugün tüm bunları değiştirebilir.

Bono hem borsada batıp hem de müşteriler soyunma odalarının pisliği yüzünden ayağını kesince korkuya kapıldı. Turnuva maçlarını sahasında yapan bankacıları ikna edip kredi ayarladı. Önce zemini değiştirdi. Soğuk günler için ısıtıcılar, yağışlı günler için tente, daha iyi duş ve tuvaletler, soba aynı soba. Higu'ya göre Bono sürekli dört ayak üstüne düşen biri. O yüzden boşuna korktuğunu düşünüyor.

İki hafta sonra yerel seçim var. Her seçim döneminde el değiştiren bu kafası karışık ilçeyi bu sefer iktidar partisi almak istiyor. Parti lideri bizzat ilçeye geldi. Tanıdığı hatırlı birkaç kişiyi devreye soktu Bono. Beyefendi birazdan yenilenen halı sahanın açılışını yapacak. Her yer didik didik arandı. Çevrede park edilmiş bisiklete dahi izin yok. Korumalar denk geldikleri herkesi sorguya çekti. Uzun boylu, geniş omuzlu, cibilliyetsiz olanı Higu'ya tak-

tı. Gün boyu yanına gelip Beyefendi'yi övdü. Çok özel bir insanmış, nasıl da ülkeyi değiştirmiş, hem gençliğinde futbolcuymuş, bugüne kadar hiçbir açılışta penaltı kaçırmamış. Çünkü Higu'ya göre Beyefendi hiç gerçek bir kaleciyle karşılaşmadı. Bugün tüm bunları değiştirebilir.

Aynı koruma yeniden Higu'nun yanında. Çalışanlardan yeteneğini duymuş. Penaltı atışını neden kurtarmaması gerektiğini anlattı uzun uzun. Sadece yerel basın olmayacakmış, bu ilçe ciddi bir oy deposuymuş, insanlar attığını vuran bir lider görmek istermiş. Cebine sıkıştırmaya çalıştığı parayı Higu reddetti. Seçimin kaderini bu penaltının belirleyeceğine inanacak kadar saf değil. Fakat kendi kaderiyle ilgili bazı ihtimaller var. Onlarca kameranın, bu ilçede büyüyüp şimdi siyasetçiymiş gibi davranan birkaç eski milli futbolcunun, kulüplerde yöneticilik yapan iş adamlarının gözünün önünde yapacağı mükemmel bir kurtarış her şeye baştan başlamasını sağlayabilir. Öyle düşünüyor.

Şimdi iki direk arasında volta atarken Higu'nun aklından geçen tek şey Beyefendi'nin penaltıyı hangi köşeye atacağı. İnternette tam yetmiş üç tane tesis açılış videosu buldu. Beyefendi gerçekten attığı bütün penaltıları gole çevirmiş. Penaltıların altmış ikisini sağa, üçünü sola, sekizini kalenin ortasına doğru vurmuş. Higu bunun politik bir tercih olduğunun farkında değil. Büyük ihtimalle bugün de kalenin sağına, yani Higu'nun soluna vuracak. Higu kendi politik tercihlerinin de farkında değil. Hatta tüm bunların, içinde bulunduğu duruma neden olduğunun da. Beyefendi kösele ayakkabılarıyla teknik bir vuruş yapamadığı için top yere yakın gidiyor. Higu için çocuk oynacağı çünkü solak bir kaleci. Vuruş zaten zayıf olacağı için kurtarış parlatacak bir şeyler yapmalı. Öyle düşünüyor. Estetik bir plonjon. Topu tek elle durdurup kucağına çektiği ve izleyenleri şoka sokacak hızlı bir hareket. Annesine olan bütün öfkesini unutmuş da onu kucaklıyormuş gibi topu kucakladığı bir süzülüş. Dünyanın en büyük uçağını sorunsuz indiriyormuş gibi yere iniş. Patlayan flaşlar, alkışlar. Ertesi gün manşetlerde.

Higu bunları düşünürken koruma görüş hizasına doğru uzanıp kendini göstererek uzaklaştı. Aynı anda Bono kapıda, kalabalığın önünde yürüyen Beyefendi'yi karşıladı. Yaşça ondan büyük ama elini öpmeye yeltendi. Korumalar pek de kibar olmayan bir hamleyle çekiverdi onu kenara. Önce açılış, sonra penaltı. Higu görev adamı olarak kalede. Olduğu yerde zıplarken gözleri Beyefendi'de. Birazdan göz göze gelecekler. Beyefendi ona baktığında Higu zaten ona bakıyor olmalı. Öyle düşünüyor. Kısa bir açılış konuşması. Hizmetler, dava, ilçenin önemi, sporun anlamı, vesaire. Konuşma Higu'nun izlediği videolara kıyasla daha kısa sürdü. Kurdele kesildi. Alkışlar eşliğinde sahaya gelindi. Suyun sürüklediği bir toprak yığını gibi. Bono ellerini ovuşturmaktan bitkin. Önden korumalar girdi sahaya, sonra gazeteciler, sonra yine korumalar, Beyefendi ve yanındakiler, tekrar korumalar, en son mahalleli. Sınırlı sayıda.

Bir sandalye getirildi. Beyefendi sahanın ortasına yerleştirilen sandalyeye oturdu. Higu şaşkın. Korumalar altın sarısı bir çift krampon getirdi. Higu'nun hayallerindeki marka. Ayakkabılar değiştirildi. Higu'nun bütün planı

köseleye göreydi. Kameraları süzdü. Sol çaprazındalar. Aynı korumanın gözleri hâlâ üzerinde. Bir eli kulağında, güneş gözlüğünün üstünden Higu'ya bakarak bir şeyler mırıldandı. Gülümsedi. Şimdi de Higu'ya baş parmağını gösterdi. Tek taraflı bir anlaşma. Higu'nun aklı altın sarısı kramponlarda. Penaltıdan sonra hediye ederler belki. Ama önce kurtarış. Annesiyle arayı düzeltip, futbolculuğun o kadar da kötü bir iş olmadığını ispatlayabilmesi için bir fırsat. Öyle düşünüyor.

Korumalar kramponları bağladı, Beyefendi yavaş yavaş penaltı noktasına geldi. Önde gazeteciler, sonra korumalar, Beyefendi ve yanındakiler, sonra yine korumalar, bu sefer mahalleli yok. Orta çizgiyi geçmeleri yasak. Sadece Bono onların bir adım önünde. Alkışlar ve Beyefendi'nin adımları ziyadesiyle uyumlu. Nihayet göz göze geldiler. Korumalar Beyefendi'nin ceketini aldı. Higu'nun izlediği yetmiş üç videonun tamamında ceketliydi oysa. Hatta bazılarında paltolu. On yedi ya da on sekiz olmalı. Kafası iyice karıştı Higu'nun. Koruma hâlâ gözlüğünün üstüne tünemiş halde. Beyefendi topu eline aldı ve öptü. Herkes çıldırmış gibi alkışlıyor. Beyefendi fazlasıyla sert bir bakış attı. Higu aldırmadığını göstermek için hafifçe öne eğildi. Bacaklarını omuz hizasından biraz daha geniş açıp kollarını iki yana uzattı. Bir davet. Beyefendi gözünü Higu'dan hiç ayırmadan geriye doğru adımladı. Davete icabet.

İzleyenler susturuldu. Ölüm sessizliği. Higu şaşkın ama hazır. Koruma gözlüğünü gözüne yerleştirdi. Beyefendi sağ ayağının ucunu yere vurdu. Toptan çok uzakta. Bu mesafeden koşarak gelirse topa yön vermesi zor. Koşmak yerine ritimli bir şekilde adımlamaya başladı. Higu biraz daha eğildi, ağırlığını sağ bacağına verdi. Rakip zorlu. Sola sıçrayabilmek için yeteri kadar güç biriktirdi. Sağ ayağın içiyle sert bir vuruş. Falsolu. Tam Higu'nun beklediği gibi ama soluna değil. Top bir anda sağına doğru yöneldi. Bu köşeyi tercih ettiği dördüncü penaltı. Higu'nun bütün gücü sağ bacağına. Sağa yatabilmek için sola bir adım attı. Gücü sol bacağına aktardı. Zaman kaybetti. Hayatı boyunca yaptığı gibi. Top süzülüyor. Higu'nun beklediğinden yükseğe, doksana doğru. Beyefendi'nin, yanındakilerin, korumaların, Bono'nun ve o an orada bulunmanın ömür boyu anlatılacak bir tecrübe olduğunu sanan mahallelinin dikkati topta. Top süzülüyor. Higu'nun ayakları yerden kesildi. Sağ kolunu uzattı. Ona hiç güvenmiyor. Top süzülüyor. Kolunu biraz daha zorladı. Bir santimin bile önemi var. Öyle düşünüyor.

Köşede top ve Higu baş başa artık. Topu ilk orta parmağında hissetti. Uçtaki iki boğumun birleştiği yerde. Sonra yüzük ve işaret parmakları katıldı orta parmağa. İçine şüphe düştü. Topun temas edeceği bir sonraki parmak serçe parmağı olursa kötü. Başparmak olursa oldu bu iş. Flaşlar ardı ardına patladı. Higu bugüne kadar verdiği tüm yanlış kararların, geç kalmışlığının, Bono ve onun gibilere katlanmasına neden olan kadersizliğinin biriktirdiği öfkeyi topla birlikte başparmağında hissetti. Cebi biraz para görecekti. Annesiyle arayı düzeltcekti. Hayatı değişecekti. Öyle sanıyor.

Öykü Gazetesi

Yerel Süreli Yayın

veveyanet.wordpress.com

Genel Yayın Yönetmeni

Ercan y Yılmaz

Veveya Yayın Ekibi

Arzu Anlar Saraç (Editör)

Duygu Terim

Gaye Keskin

Yavuz Yavuzer

Görsel Alan: Azra

Öykü Gazetesi'nde yer alan eserlerin her hakkı saklıdır. Kaynak gösterilmeden ve eser sahibinin izni alınmadan gazetede yayınlanan eserler kısmen veya tamamen çoğaltılıp yayınlanamaz, umuma iletilemez. Yayıncı iş bu gazetede yer alan eserleri, bağlı bulunduğu web sitelerinde ve yıllıkta yayınlatabilir; sitelerinde ve sosyal medya hesaplarında; video ve sesli paylaşım siteleri için seslendirebilir, içerik oluşturabilir. Eser sahipleri dergide yayınlanan öykülerinin mali haklarını başka alanlarda gazeteden iznini almaya gerek olmaksızın kullanabilir. Yazılar ve çizimler için telif ödenmez.

E-Posta: veveyaoykugazetesi@gmail.com - **X:** @veveyanet - **Instagram:** @veveyanet

Yerel Süreli Yayın - Ücretsiz